

NOWY Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 24 lutego 1912 roku.

Redakcja i administracja "Nowego Kurjera Łódzkiego" mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej 37.

Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 11 do 12 w południe i od 6 do 7 wiecz.

Administracja otwarta od 8 rano do 8 wieczór.

Adres telegraficzny "Łódź Kurjer".

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorariów administracja wypłacać nie będzie.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie.

Zmiana adresu 20 kop.

TELEFONU Nr. 253.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobnie ogłoszenia 1/4 kop. za wyraz.

Ogłoszenia zamiejscowe: 1 str. 50 kop., reklamy po 20 k., zwycz. po 12 k. za wiersz petitowy lub jego miejsce.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń "Promień", Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa nr. 23; w Zgierzu: Al. Bielas, Poczek. Tram. Nowy Rynek WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka.

Teatr Popularny. Dziś wiecz. **Obleżenie Warszawy.** Jutro po poł. **Uczeń Szatana.** Jutro wiecz. **Obleżenie Warszawy.**

Varieté Helenów. Nowe Debiuty. || Od soboty dn. 24 lutego r. b. **Międzynarodowe walki kobiet!**

Kabaret „ERMITAGE“ Nowe Debiuty. Od soboty dnia 24 lutego r. b.
Dzielnia 18. Dzielnia 18.
Początek przedstawień g. 10^{1/2} w.
Doborowa kuchnia. Przystępne ceny.
NATALIA MICHAJŁOWA, P. ZŁONA
Ułubienica publiczności, wykonał wcz. r. rosyjsk. narod. pieśni.
LEON WOLCHOWSKI (Autor)
Popularny artysta Kabaretowy Komik—Monologista rosyjski.
ZOFIA GORSKA
Polski komik—Humorysta.

PAPIEROSY niebywalej dobroci

Dzielnia 18. Sala Koncertowa Dzielnia 18.
W środę, dnia 28 lutego 1912 r., odbędzie się
Drugi Odczyt L. BELMONTA
O początku w poezji: Mickiewicza, Słowackiego, Hejnego, Malczewskiego, Szekspira i t. d.
oraz **ZAKAZANY POGALUNEK** w poematach Lermontowa i Or-Ora.
Bilety codziennie do nabycia w czyteln. **Sztraucha Dzielnia № 16.**

TEATR WIELKI Konstantynowska 16 **TEATR WIELKI.**
Tylko trzy gościnne występy
Michaliny Łaskiej
w otoczeniu jej trupy warszawskiej. Dane będą:
W niedzielę dnia 3-go marca 1912 r. o godzinie 8-ej m. 15 wiecz. **LULU**
o godzinie 2-ej m. 15 po poł. po cenach niskich **Dama od Maksyma**
o godz. 8 min. 15 wieczorem **Niebieska myszka**
Farsa w 3-oh aktach, E. Engle i J. Horsta.
Krotochwila w 4-oh aktach.
Farsa w 3 akt. Jerzego Feydeau.
Bilety wcześniej nabywać można codziennie w cukierni W. p. Roszkowskiego, a w dzień przedstawienia w kasie Teatru Wielkiego.
1611-7 -1

The Bio-Express Niebywała sensacja!!! NAD PROGRAM!!!
ZIELONA № 2. **Wielka katastrofa w kopalni!**
Diś i jutro Tragedja życiowa w 3 częściach.

Zawiadomienie.
Niniejszem zawiadamiam Szanownych Klientów w m. Łodzi że z dniem dzisiejszym sprzedaż wyrobów mojej fabryki **Cukrów, biszkoptów ang. pierników, marmolady chałwy, Dragee** powierzyłem p. **Adamowi Szykier** w Łodzi, Krótka № 8 do którego proszę zwracać się z zamówieniami swemi. Z poważaniem Fabryka cukrów Stanisław Pruszkowski dawniej „Progress“.

WARSZAWSKA PRALNIA chemiczna i farbiarnia **Władysława PIĘTKI**
Łódź, Piotrkowska № 111
I filja " " " 167.
II filja " " " 84
Telefonu 851.
Wykonywa wszelkie roboty, w zakres pralni chemicznej wchodzące, szybko akuratanie i tanio. r4399-214-1

KAZIMIERZ OSSOWSKI
INŻYNIER I OBRONA PATENTOWY
BIURA PATENTOWE
PETERSBURG—Wozniesiński Prospekt № 20
BERLIN—Potsdamerstr. № 5

prawdziwe tylko z apteki św. Ducha **Wiedeń**

Czas odnowić prenumeratę.

Dzisiejszy numer składa się z 10-ciu kolumn.

Kalendarzyk.

Sobota, d. 23 lutego 1912 r.
Dziś: Sergjusza M.
Jutro: Macieja Apostoła.

Najlepszy trunek.

Przyganiało jednego razu wino wodzie:
Ja panom, a ty chłopotom jesteś ku wy-
godzie.
Na to koniak Szustowa rzekł, nalany w
[krzyż:
Jam najlepszy, albowiem wszystkim sta-
[nom służę.

Praca społeczna.

Szukajcie prawdy
 jasnego płomienia...

Asnyk.

Pomagać bliźniemu, o ile szczytną jest rzeczą, o tyle i trudną, potrzeba bowiem więcej miłości bliźniego, dobroci serca i zdrowego sądu, niż pieniędzy, a ci, którzy poświęcają swój czas dla drugich, więcej niewątpliwie czynią i dają, niż pieniądze, gdyż pożyteczniej dla biedaka wesprzeć go siłą, ufnością, nadzieją i słowem: nauczyć go odważnego znoszenia trudów życiowych, niż brać niedolę na swoje barki.

Przyznać też trzeba, iż niedola ludzka w obecnych czasach znajduje coraz żywsze współczucie w sercach ogółu, o czym świadczą liczne filantropijne instytucje i zawiązujące się wciąż nowe stowarzyszenia, mające na celu nietylko materialne wspomaganie biedaków, lecz i moralne podnoszenie ich uczciwą pracą, wpływem dodatnim i t. p.

Pomijemy to coraz dokładniej, że nieświatła pochodnię światła przed liczną rzeszą ciemnych, jest obywatelskim obowiązkiem silniejszych duchem jednostek, oraz, że aby to światło gorzało jasnym płomieniem, musi ono być silne, trwałe, i wykrzesane z głębi serc miłujących ludzkość.

O ile jednak z jednej strony wyładowujemy pąną ilość energii na utworzenie instytucji o charakterze filantropijnym, o tyle z drugiej, powodowani czynnikami natury czysto prywatnej coraz bardziej zapominamy o rozwoju naszego ducha i intelektu, sądząc, że jesteśmy u szczytu kultury.

Pogrążeni jesteśmy w dziwnej apatii, a obracając się w zakresie małostkowych zabiegów codziennego życia, zanęskujemy się w nich, jak ślimak w swej skorupie i niechętnie wyłaniamy się z niej, gdzie idzie o własną sprawę naszą.

Nam, pogrążonym w nirwanie, wystarczy wieczorek u znajomych, gdzie można doskonale omówić sprawy „naszych najserdeczniejszych”, wystarczy „czarna kawa” w cukiernej, dwugodzinnej przypatrywaniu się obrazom na ekranie kinematograficznym, ewentualne przepędzenie wieczoru w restauracyjce, kilkunastogodzinne strawienie czasu w resursie, od czasu do czasu wyjazd „dla odróżnienia się” do Warszawy, gdzie niezwykle miło spędzamy kilka godzin w „Akwarjum” lub „Kenaissan'sie”, poświęciwszy koniecznie jeden z wieczorów operetce z uroczą Messalką, — nam to absolutnie wystarcza, by strudzonemu po całodziennym pracy w biurze, kantorze lub fabryce mózgowi dać chwilę odpoczynku i rozrywki.

A więc „rozrywamy się” i w ten naszym specyficznym rozzerwaniu spędzamy chwile wolne od zajęć powszednich, nie zauważając nawet, jak spokojnie, równomiernie i rytmicznie odpływamy z unoszącym nas prądem od całej kultury zachodu.

Na usprawiedliwienie swoje zastawiamy się trudnymi obecnie warunkami życia, oraz koniecznością, aby wszystkie nasze zabiegi, nadzieje i niepokoje zwracać przedewszystkiem do jednego celu utrzymania bytu, około którego, niby

pszczoły około ula, roją się myśli ludzkie, chęci i starania, nie pozwalając nam zbroczyć w innym kierunku. Niemniej jednak przyznajemy to szczerze między sobą, że rządzą się jeszcze w wielu rzeczach zacofanymi pojęciami, jakimiś względami i względzickami urojonych pretensji, osobistej niechęci i t. p., które stają nam na przeszkodzie do łączenia się w jedność w imię dobra swego i drugich.

Gdzieindziej, jeśli ktoś rzuca dobrą myśl wspólnej pracy dla społeczeństwa, inni ją podejmują chętnie, w czyn zamieniając.

U nas, przeciwnie, trzymamy się zdala jedni od drugich, powodowani owymi względami lub względzickami, natrzymy z niedowierzaniem na usłowania gorętszych do czynu jednostek i rzadko kiedy dochodzimy do równości poglądów i pragnień w danej sprawie nie pamiętając o tem, że każda idea potrzebuje rozumnych i uczciwych wyznawców, którzy by umieli rozprzestrzeniać ją i uzupełniać w szczegółach.

Możemy być różnych poglądów na przejawy życia społecznego, możemy być rzecznikami różnych idei, możemy mieć różne kąty widzenia na sprawy natury społecznej lub religijnej, ale w pewnych punktach koordynować się winniśmy wszyscy. Punktami owej koordynacji powinna być nauka i sztuka.

Apatja wraz z krańcowym systemem różniczkowania towarzyskiego doprowadzić mogą do skutków nieobliczalnych w historii rozwoju kultury naszej.

Powinniśmy co prędzej otrząsnąć się z apatii, złączyć się w jedną harmonijną całość, ponieważ przenika nas wspólna myśl i chęć dobra społecznego, czując się synami jednej ziemi i stwierdzając swymi czynami to, co głoszą w dziełach swych pionierzy kultury naszej.

Załowac należy, że w sprawach duszy i umysłu naszego tak mało nasładowujemy naszych sąsiadów z zachodu i nie bierzemy współudziału w pracy społecznej, która łączyła by nas w związki etyczne pod jednym wspólnym hasłem: w imię rodzinnych naszych ideałów, a które natchnęłyby nas zobopólnym zaangażowaniem, wytrwałością i zapałem, zapisując imię nasze złotymi zgłoskami w wielkim pochodzie cywilizacji i kultury.

Stan teatru w Polsce.

II.

Twórczą pracę nad odbudowaniem z gruzów wspaniałej świątyni Melpomeny, jednego z głównych ołtarzy wielkiej Sztuki, trzeba rozpocząć od pracy pedagogicznej; trzeba wychować aktora i widza.

Winić publiczność za to, że szuka nade wszystko w teatrze i, zw. sztuk „rodzajowych”, par excellence współczesnych, że szczególnem nabożeństwem otacza rytynę i realizm — te dwie antytezy zadań prawdziwego teatru, że ignoruje treść samej sztuki dla naturalistycznych „sztuczek” aktora, — za to wszystko winić widza nie można.

Cóż powiem do tej pory zdziałano, w celu kształcenia publiczności teatralnej?

Absolutny brak opinii kształcącej sprawił, że publiczność nasza fałszywie, i, co gorsza — wcale nie orientuje się w celach i zadaniach teatru.

Nie postarano się wytlomaczyć przeciętnemu widzowi, że teatr nie jest warsztatem podrabiania rzeczywistości, lecz symbolicznie wyrażoną sferą przeżyć autorai widza, inaczej mówiąc, jest on wyrazem duszy człowieka, źródła wszystkich symbolów. To stawia go poza fotografie, kinematogram, gramofonem, oraz narównym realizmem. *)

*) Tadeusz Nalepiński. — Tabula rasa — „Sztuka” — Marzec 1911 r.

Sama natura teatru jest już izrealną i symboliczną, skoro zamyka w obramieniu paru aktów i paru godzin tragedję duszy. Dlatego formy ujawnienia tej natury nie mogą żadną miarą być zapożyczane z życia nie przełamanego w pryzmacie twórczej wyobraźni.

Status quo teatru w Polsce, wybór sztuk i sposob ich wystawiania nie tylko nie odpowiadają żadnej z istniejących twórczych teorii scenicznych, ale wręcz szkodliwe nadają teatrowi znaczenie, jako instytucji zaprzeczającej wyobraźnię widza i pozbawiającej go najcenniejszego daru osobistego myśli krytycznej i jej rezultatów.

Więcej może niż publiczność, w upadku i zbanalizowaniu teatru zawinił aktorzy, a raczej wszyscy ci kierownicy i interpretatorzy sztuki scenicznej, którzy zniżając się do ubożuchnych, niewykształconych gustów publiczności karminą ją ianiam „dreszczykiem”, „tezką” i t. p. wiktualiami z odziedziczonego po pradziadach sklepiku patetyczno-realistycznego.

Ala i aktor dzisiejszy, pozostający w warunkach niewolnictwa i bezkrytycznej zależności od reżysera i autora, szybko przetapia najwybitniejsze indywidualne zdolności na szereg niezawodzących nigdy „numerków”, któremi z większym lub mniejszym wirtuozostwem gra na wrażliwości widza.

Nie jego też winą jest, że w tych warunkach nie stał się aktor poetyckim współtwórcą dramatycznej idei autora.

Najwięcej może winy spada na autorów, który dążąc do wyzwolenia idei utworu z jej czasu i przestrzeni nie nie zdziałali dla wyzwolenia aktora z musu formalnego, z zależności od szablonu scenarjusza. Nawet tacy śmiańsi i bliżsi prawdziwego teatru twórcy, jak Przybylszewski, nieznacznie tylko rozluźniają pęta aktorowi, ozuajmiając wspaniałomyślnie, że dramat rozgrywa się „w duszach ludzkich” (Złote runo).

Cały szereg pierwszorzędnych reform, które podłożyć trzeba jako kamień węgielny nowego wyzwolenia teatru, wypłynąć musi z nowej ideologii scenicznej.

Sztuka aktorska musi uleść gruntownej zmianie, zaniedbana dykcja, rytmika ruchów, harmonja zespołów, inteligentni statyści, biorący czynny udział w sztuce, koncepcja symboliczna i wyraźna linja wykreślona utworu — oto nad czem trzeba usilnie pracować teraz pod kierunkiem ludzi o kulturze specjalnej i wszechstronnej.

Teatr winien być probierzem całości kształtu kultury danego narodu.

U nas jest świadectwem niewykształconych bogactw. Wskrzęcić teatr i ukazać go w całym blasku świadomości i umiejętności wyzyskanych skarbów swoistej kultury — oto zadanie szczytne, najwyższych godnie poświęceń.

In hoc signo laboramus!

Kato.

Ukraińcy o sprawie chełmskiej.

Ukazał się zapowiadany od dawna pierwszy numer miesięcznika „Ukraińska Żyźń”. Między innymi, zamieszczono tam artykuł p. Wasilki w sprawie chełmskiej. Autor zaznacza przedewszystkiem, że „wśród hałasu wszczętego wokół sprawy chełmskiej społeczeństwo rosyjskie mało słyszało o trzeciej stronie zainteresowania, mianowicie o ukraińcach, o ich porozumieniu i potrzebach”. P. Wasilko zarzuca prasie ukraińskiej, iż mało zwracała uwagi na dni chełmskie w Dumie, że „nie odgryzała się na każde słowo, rzucone z trybuny dumskiej”.

W uwagach, odznaczających się treścią rzeczową i tonem spokojnym, autor zaznacza, że rozprawy chełmskie nie wyjaśniły z kogo składa się „tajemnicza” ludność Chełmszczyzny, nie daje wiary statystyce rządowej, odrzuca teorie nacjonalistów, — nie ufa też oświetleniu rzeczywistych faktów opodanych w pracy p. Dymyzy, lecz zastrzeżę się: „nie będzie w tem nic ubliżającego, jeżeli powiemy, że i oświadczenia ukraińców o składzie ludności chełmskiej są wątpliwe i wymagają sprawdzenia”.

Co uzeka wyodrębnioną Chełmszczyznę? Na to pytanie odpowiada p. Wasilko jasno i stanowczo:

„Minister spraw wewnętrznych wspomina o małosyjskiej ludności Chełmszczyzny. Rozumie się — czyni się to dla polaków. A w praktyce? Wszak wiadomo, że Stowarzyszenie „Proswita” powstałe w 1907 roku w Chełmszczyźnie już jest zamknięte, że ukraińskiego dziennika zmarłego Spolitaka p. t. „Bug” nie wypuszczono z drukarni, a policja rozsyłała czcionki”.

Chociaż duchowieństwo prawosławne, agitując za wyodrębnieniem Chełmszczyzny, wygłaszało przemówienia „dla ludu” po ukraińsku, p. Wasilko nie wątpi jednak, iż po wyodrębnieniu hr. Bobrińskij i jego współwyznawcy nie pozwolą na przemówienia w tym języku.

„Dla narodowego ruchu ukraińskiego w wyodrębnionej Chełmszczyźnie będzie tyleż przestrzeni, co i nie w wyodrębnionej — konkluduje p. Wasilko. — Wobec tak słusznych i jasnych założeń niezrozumiałem jest nieco, dlaczego p. Wasilko broni samej idei wyodrębnienia, twierdząc, że inteligencja ukraińska nie może się liczyć z szlacheckimi tradycjami „polskimi”.

Z uwagi p. Wasilki wynika, że nie boi się on polonizacji ludu chełmskiego, wie bowiem dobrze, iż środki, którymi rozporządza administracja rosyjska, są dostateczne, aby mowy o polonizacji być nie mogło. P. Wasilko uważa, że wyodrębnienie jest bezcelowe; wie że ludność rusyjska nie ma praw do narodowego rozwoju kulturalnego, bynajmniej nie przez złą wolę polaków, lecz dzięki ogólnemu kierunkowi polityki rosyjskiej, na bieg której polacy choćby chcieli wpłynąć, nie mogą. Po co więc pośrednio broni samej idei wyodrębnienia, uważając je za niezbędny dezyderat inteligencji ukraińskiej.

Zdaniem p. Wasilki, sprawa chełmska jest częścią ogólniej sprawy ukraińskiej. Z tem zgodzić się można. Nie bez racji też „Dziennik Petersburski”, omawiając artykuł p. Wasilki powiada, że sprawa chełmska w sensie zadowolenia słusznych żądań ukraińskich może być rozstrzygnięta dopiero wówczas, gdy zostaną zadośćuczynione słuszne żądania polskie. I Polacy i Ukraińcy są w położeniu anormalnem, a wskutek tego targować się między sobą wprost nie mają o co.

Jak wiadomo, w tych dniach przyjeżdża do Łodzi gubernator piotrkowski, szambelan Jaczewski, w celu zapoznania się ze stanem szkolnictwa w Łodzi, oraz z sytuacją, jaka wytworzyła się, wskutek podziału kasy szkolnej na polską i niemiecką.

Z prośbą o zbadanie sprawy szkolnej w Łodzi zwrócili się do gubernatora piotrkowskiego członkowie polskiej komisji szkolnej. Zwracali się oni już nieraz do prezydenta miasta z prośbą o unormowanie tej sprawy, lecz zawsze bezskutecznie.

P. prezydent przyznawał członkom polskiej komisji szkolnej słusność i na tem wszystko się kończyło.

Zapowiedziany przyjazd do Łodzi gubernatora piotrkowskiego w sprawie szkolnej wzbudził w szerokich sferach płatników na utrzymanie szkół duże zainteresowanie i nadzieję, że polska sprawa szkolna zostanie nareszcie uregulowana.

To, co się dzieje w szkolnictwie elementarnem w Łodzi w ciągu ostatnich kilku lat, powinno się raz skończyć, zwłaszcza w przededniu samorządu.

Szpitala a samorząd.

Dla wyjaśnienia kwestji przekazania samorządowi miejskiemu szpitali dziś istniejących, a podległych radom dobroczynności publicznej, przytaczamy tu treść i sens odnośnych przepisów świeżo przyjętego przez Dumę statutu samorządu miejskiego.

Łódzka rada dobroczynności publicznej zostaje skasowana, a wszystkie

podległe jej zakłady dobroczynne z wyjątkiem prywatnych, oddane zostają samorządowi w Łodzi.

Co do innych miast (poza Warszawą i Łodzią), w których niema osobnych rad miejskich, zakłady dobroczynne pozostaną w zawiadowaniu gubernialnych i powiatowych rad dobroczynności publicznej do czasu wprowadzenia samorządu ziemskiego.

Tymczasem wszakże upoważniono ministra spraw wewnętrznych, aby w razie próby rad miejskich, przekazywał miastom szpitale i inne zakłady dobroczynne, znajdujące się w miastach.

Posel Parczewski wniósł przy trzecim czytaniu, aby takie przekazywanie odbywało się z reguły, na mocy samej ustawy, to jest bez pośrednictwa ministra. Duma wszakże poprawki tej nie przyjęła.

Sprawa chełmska.

— 00 —

Petersburg, 23 lutego.

Posiedzeniu dzisiejszemu przewodniczył ks. Wołkoński.

Na porządku dziennym dalszy ciąg dyskusji nad artykułami 1 i 2 projektu ustawy o wyłączeniu Chełmszczyzny.

Parczewski podaje ponownej krytyce cały projekt w jego zasadzie i wykonaniu praktycznym.

Rodiczew wnosi poprawkę, że należy wyodrębnić tylko te miejscowości danego terytorium, gdzie odsetek prawosławnych jest niemiejszy jak 40-ci procent.

Lwow zaleca odrzucenie obu artykułów.

Biskup Eulogiusz polemizuje z poprzednimi mówcami, ale głównie zwraca się przeciwko Harusiewiczowi i jego ostatniej mowie w Dumie.

Po krótkim przemówieniu Pachalczaka zabiera głos Harusiewicz, obalając podaną przez biskupa Eulogiusza statystykę.

Lista mówców wyczerpana.

Dymsza żąda, żeby głosować oddzielnie co go każdej gminy, czy ma być oddzielona lub nie.

Wołkoński proponuje, aby głosować według powiatów.

Wniosek Wołkońskiego Duma przyjmuje większością 136 głosów, przeciw 102.

Razem z mniejszością głosują paździenkowcy: Anrep, Lerche, Andronow, Benecke i Kariakin.

Referent Czichaczew występuje przeciw wszystkim wniesionym poprawkom.

Dymsza jest zdania, że utworzenie nowego gubernialnego miasta Chelma, nie powinno pociągać za sobą ruiny starych Siedlec, które, jako miasto gubernialne, istniejące od roku 1842, i wnosi poprawkę, zgodnie z którą gubernia siedlecka pozostaje, przyłączone jednak do niej zostają, na miejsce powiatów, włączonych do gubernji chełmskiej 2 pow. gub. warszawskie, a mianowicie: nowomiński i radzyński.

Wiceminister spraw wewnętrznych, Charuzin, oświadcza się stanowczo przeciwko poprawce Dymyzy.

Każdy zarząd gubernij, jako samodzielna jednostka, wywołuje olbrzymie wydatki, i robić je na to tylko, ażeby utrzymać dla Siedlec charakter miasta gubernialnego, niema najmniejszej potrzeby.

Szingarew uważa artykuł 8, przyznający ministrowi spraw wewnętrznych prawo, po porozumieniu z general-gubernatorem warszawskim, rozdzielać gminy między powiaty, za swego rodzaju unikat ustawodawczy. Gdy ustawodawca ustępuje swoje prawo naturalne organom administracyjnym, Duma wchodzi na drogę ograniczenia praw swoich. Artykuły 3 do 6 uchwalone zostają w redakcji komisji.

Artykuły 7 i 8 Duma uchwała bez dyskusji.

Przy artykule 9 Parczewski oświadcza się przeciwko utworzeniu specjalnego sądu okręgowego w gubernji chełmskiej.

Artykuł 9 uchwalony zostaje w redakcji komisji.

Przy artykule 10 o wyłączeniu gubernji chełmskiej ze składu Królestwa Polskiego i poddaniu jej pod zarząd mi-

nistra spraw wewnętrznych na zasadach ogólnych, zapisuje się do głosu 50 mówców.

Maslennikow wskazuje na niebezpieczeństwo wyłączenia gubernji chełmskiej ze stanowiska strategicznego, nieustanne bowiem nieporozumienia między general-gubernatorem warszawskim a gubernatorem chełmskim są nieuniknione. Byłoby to nie tak niebezpieczne, gdybyśmy na wypadek wojny liczyć mogli na życzliwe zachowanie się ludności miejscowej. Tak jednak nie będzie, robiliśmy bowiem wszystko, ażeby ludność polską wrogo przeciwko sobie usposobić.

Szczekow twierdzi, że tytuł projektu nie odpowiada jego treści. Wyłączenie Chełmszczyzny bez realnej treści wyłączenia tego stanowi krok niebezpieczny. Przyszłe ziemstwa polskie będą niewątpliwie instytucjami politycznymi i stanowić będą niejako przygotowanie do federacji, federacja zaś jednoczy tylko państwa niezespalone, zespolone zaś rozluźnia.

Posiedzenie następne odbędzie się w poniedziałek.

Setna rocznica Kołłątaja.

We środę dnia 28 lutego 1912 r. urządzi Tow. filozoficzne w Krakowie jako w setną rocznicę śmierci wielkiego patrioty i myśliciela Hugona Kołłątaja na jego cześć w Auli Uniwersytetu Jagiellońskiego o godzinie pół do siódmej wieczorem uroczystą akademję, podług następującego programu:

- 1) „Kantata uroczysta” — słowa d-ra Kaz. Lubeckiego do muzyki Michała Swierzyńskiego — odśpiewa chór akademicki pod kierownictwem B. Wallek-Walewskiego;
- 2) „Przemówienie” prezesa Tow. filozoficznego w Krakowie;
- 3) „Przemówienia reprezentacyjne”;
- 4) Odczytu: a) Helena Radlińska: „Kołłątaj, jako pedagog”, b) prof. dr. M. Sirażewski: „Kołłątaj, jako filozof”;
- 5) a) „Gaude Mater Polonia” (hymn starożytny), b) „Polonez trzeciego maja” w układzie J. Galla, odśpiewa chór akademicki pod kierownictwem B. Wallek-Walewskiego.

Mały felieton.

Ridendo.

Smiej się, bajazzo!
Smiechu twego mocą
niech tłum się wścieka i ryczy z zachwytu,
Spraw: niech zapomni troski swego bytu
i to, że żyje, — a sam nie wie po co...
Wszakże za śmiech twój złotem Ci zapłacą,
— smiej się, bajazzo!

Smiej się, wesołku;
wszak tys stworzon na to,
aby tłum, żądny zabawy, weselić;
Więc swoje lice zbotale ubielić
i szatę na się musisz wdziać pstrokatą,
a potem. — strzelić śmiechu barwną rączką,
— smiej się, bajazzo!

Smiej się, — lecz pomnij:
jeśli tłum ciekawy
zechce zobaczyć oblicze człowieka,
— nie zdejmuj maski!
— niech napróżno czeka.
Ty mu łez swoich nie dasz dla zabawy...
Wzgardę pod maską skryj, — a obejdziesz z tarcą
Smiej się, bajazzo...
K. T.

Wiadomości ogólne.

○ **Wydawnictwa pornograficzne.** W „Praw. Wiestniku” ogłoszona została „umowa międzynarodowa w sprawie zapobiegania obiegowi wydawnictw pornograficznych”. Umowa

ułożona została na specjalnej konferencji, odbytej w r. z. w Paryżu, i podpisali ją przedstawiciele 14 mocarstw. W Rosji umowa wejdzie w życie 15 czerwca. Na mocy tej umowy w każdym państwie utworzoną zostaje specjalna instytucja rządowa dla walki z rozpowszechnianiem wydawnictw pornograficznych.

○ **Przewóz cukru.** Oddzielna rada przy ministerjum handlu i przemysłu rozpoczęła rozpatrywanie sprawy pozwolenia właścicielom cukrowni w Król. Polskiem na przewóz cukru drogą morską, tranzytów przez Niemcy, do portów rosyjskich w kraju nadbałtyckim.

Ze świata.

□ **Zagawkowe pogroźki.** Oprócz posła hr. Skarbka otrzymało jeszcze dziewięciu posłów polskich we Lwowie do sejmu listy rusińskie z pogroźkami, podpisane przez „Komitet ukraiński” i zaopatrzone w trupią głowę. „Przegląd” przypuszcza, że to zart niedowarzonego młodzika.

□ **Popieranie niemożyny.** „Lokal Anzeiger” donosi, że w celu wzmocnienia niemieckich posiadłości ziemskich na kresach wschodnich, opracował rząd projekty, domagający się od sejmu kredytów na popieranie nowych towarzystw pożyczkowych na Śląsku, Pomorzu i w Prusach Wschodnich.

Towarzystwa te będą udzielały pożyczek niemieckim właścicielom ziemskim z warunkiem, że ziemi nie będą sprzedawali polakom.

Z Cesarstwa.

△ **Wiec młodzieży.** W uniwersytecie petersburskim odbył się tłumny wiec młodzieży, z powodu pierwszego wykładu mianowanego przez ministerjum prof. Udincewa.

Wiec uchwałił protest przeciwko systemowi mianowania profesorów. Policzka otoczyła uniwersytet, studenci jednak zaraz się rozeszli.

△ **Odezwa nielegalna.** Dnia 20 b. m., policja petersburska wykryła w pewnej drukarni miejscowej zakład nielegalnej odezwy do robotników.

Podczas rewizji u pracujących tam nakładaczy — u jednego z nich J. Gurfina znaleziono 400 odbitek tej odezwy. G. został aresztowany.

△ **„Riecz” o rocznicach.** „Riecz” poświęca obszerny artykuł tegorocznym rocznicom mężów polskich: Skargi, Kołłątaja, Krasieńskiego i Kraszewskiego, tudzież rocznicy Napoleona, wyjaśniając szczegółowo znaczenie historyczne każdego z nich dla polaków.

Z LITWY I RUSI.

× **Zamknięcie szkoły.** Z rozkazu kuratora okręgu naukowego wileńskiego zostało zamknięte w Stucku prywatne gimnazjum żeńskie. Lekcje pozwolono odbywać tylko do końca roku szkolnego.

× **Petycja związku N. R.** „Riecz” donosi, że członkowie Związku narodu rosyjskiego w Zytomierzu wystosowali do ministra spraw wewnętrznych petycję, w której żądają:
1) ustanowienia w prawie wyborczym, obowiązującym w samorządzie miejskim, kurji narodowościowych;
2) obniżenia cenzusu wyborczego do połowy; wreszcie
3) udzielenia wyborcom prawa odwoływania swych radnych, którzy stracili ich zaufanie.

× **Za tajną szkołę.** Na zasadzie postanowień obowiązujących gubernator miński skazał p. Bazyrewskiego na 50 rub. kary (lub 25 dni aresztu) za nauczanie dzieci czytania i pisania po polsku, oraz p. Olakiewicza na 25 rub. kary (lub 15 dni aresztu), za pomoc w tem nauczaniu.

× **Rewizja.** Przybył do Białogostoku senator Kondoid, który rozpoczął rewizję zarządu policyjnego, wydziału policji śledczej i cyrkulujących sędziów miejskich.

× **Za krytykę aktu oskarżenia.** Prokurator kijowskiego sądu okręgowego, Zanenin, wszczął kwestję pociągnięcia do odpowiedzialności sądowej adwokata Gruzenberga, za ostrą krytykę aktu oskarżenia w sprawie zabójstwa Juszczyńskiego, wyrażoną w rozmowie z współpracownikiem gaz. „Kijewska Wieczernia Gazieta”.

Zanenin porozumiewa się w tym celu z Petersburgiem.

× **Sprawa pułk. Kulabki.** Trzymanemu w więzieniu kijowskim głośno b. naczelnikowi ochrany, Kulabce, dano pewne ulgi więzienne. Ogledziny lekarskie wykazały, że Kulabko ma rozwinięte w ostrej formie suchoty płucne.

Wiadomości krajowe.

+ **Rozporządzenie.** Rzymskokatolicki konsystorz sandomierski rozesłał do duchowieństwa djecezjalnego następujące rozporządzenie rządowe: „Wskutek wykrycia w jednej z drukarni warszawskich projektu karty pocztowej w języku łacińskim, mającej służyć do zawiadamiania jednych księży przez drugich co do robienia adnotacji o ślubie na aktach urodzenia w myśl Dekretu Piusa X „Ne temere”, pomocnik general-gubernatora warszawskiego, Essen, zawiadamia rządów djecezji cyrkularzem dnia 5-go stycznia r. b. nr. 70, iż tego rodzaju porozumienia w myśl par. 1-go zatwierdzonego Najwyżej 29-go listopada 1906 r., postanowienia Rady ministrów mogą się odbywać tylko w języku urzędowym.

+ **Prawa szkoły kaliskiej.** Zarząd szkoły handlowej w Kaliszu otrzymał w tych dniach wiadomość, iż zapadła decyzja ministerjum oświaty w Wiedniu, na której zasadzie maturzyści szkoły przyjmowani będą na studentów rzeczywistych politechniki lwowskiej.

Przedstawienia dla naszych abonentów.

Na 23-gie z rządu przedstawienie dla naszych prenumeratorów w teatrze Popularnym, które odbędzie się we Wtorek 27 lutego r. b. wybrałiśmy efektowny dramat w 5-ciu aktach Lucjana Rydla p. t.

Zaczarowane Koło.

Bilety, za okazaniem kwitu z opłaconej prenumeraty, nabywać można w administracji pisma naszego po następujących cenach:

Loże po rb. 1.80.	
Krzeseła w 1, 2 i 3	— 60 kop.
„ 4, 5, 6 i 7	— 48
„ 8, 9, 10, 11 i 12	— 42
„ 13, 14 i 15	— 37
„ 16, 17 i 18	— 32
„ pozostałe	— 27
„ boczne bliższe	— 40
„ dalsze	— 32
„ najdalsze	— 25
Balkon 1 rz.	— 35
„ 2 i 3	— 30
„ 4 i 5	— 25
„ 6, 7 i 8	— 20
Galerja numerowana	— 20
Nienumerowana	— 12
Szatnia i programy bezpłatnie.	

KRONIKA.

= (r) **Przeciw bankructwom.** Magistrat łódzki otrzymał od ministerjum handlu i przemysłu okólnik, polecający, aby przy rejestrowaniu domów handlowych stosowano jaknajwiększą ostrożność. Ma to na celu przeciwdziałanie

lanie ewentualnym oszustwom i przekształceniu poszczególnych firm dla uniknięcia zobowiązań płatniczych. Okólnik poleca, aby magistrat, przed zarejestrowaniem firmy zasięgnął odnośnych informacji w miejscowym Komitecie Giełdowym i przesłał je ministerjum handlu.

— (h) **Oznaczenie.** Prezydent miasta przedstawił, za pośrednictwem rządu gubernialnego, b. radnego miejskiego, dr. Maurycego Likiernika, do orderu św. Stanisława.

— (r) **Naczelnik policji śledczej,** p. Rachmaninow wyjechał w sprawach służbowych do Warszawy. Naczelnika zastępować będzie czasowo pomocnik jego p. Włodarski.

— (w) **Osobiste.** Pełniący obowiązki sztab-officera do szczególnych zleceń przy gubernatorze piotrkowskim, kapitan Murawlew, przesieniony został na takie stanowisko przy gubernatorze kieleckim.

— (h) **Marjawici tutejsi** zwrócili się ponownie do prezydenta miasta z prośbą o wyznaczenie specjalnej zapomogi dla szkół marjawickich. Motywują oni tę prośbę w ten sposób, że marjaw, w Łodzi są ludzie niezamożni, nie mogą więc łączyć sami na utrzymanie szkół. Prośba marjawitów ma być rozważana na jednym z najbliższych posiedzeń komisji szkolnych.

— (r) **Ze Stow. nauczycieli chrześcijan.** W poniedziałek 26 b. m. o godzinie 8 wieczorem odbędzie się posiedzenie sekcji literatury, a w czwartek 29 b. m. posiedzenie sekcji pedagogicznej.

— (t) **5 T-wo pożycz.-oszczędnościowe.** W lokalu Stow. pracowników handlowych Długa 45 w dniu jutrzejszym o godz. 4 po poł. odbędzie się ogólne zebranie członków 5-go Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego.

— (r) **Ze związku mularzy „Łączność“.** Jutro o godz. 2 po poł. w sali jadalnej fabryki I. K. Poznańskiego przy ul. Ogrodowej nr. 18, odbędzie się ogólne zebranie.

— (t) **2-gi odczyt Belmonta** Staraniem grona inteligencji miejscowej w dniu 28 b. m. odbędzie się drugi odczyt Leo Belmonta „O pocałunku“. — Zachęcony nadzwyczajnym powodzeniem znakomity prelegent przygotował tym razem wyczerpująco i barwnie napisany odczyt, którego treścią będzie pocałunek w poezjach Mickiewicza, Stowackiego, Heinego, Malczewskiego i Szekspira.

Część odczytu poświęca mówca „całusom zakazanym“ w prezjach Leremontowa i Or-Ota.

Niewątpliwie wszyscy słuchacze poprzedniego odczytu pośpieszą, by raz jeszcze mile i zajmująco spędzić wieczór, a to już wystarczy aby wielka Sala Koncertowa zapelniała się po brzegi.

— (r) **Koncert dla dzieci i młodzieży.** Tow. „Wiedza“, z pomocą komitetu pedagogicznego szkoły p. H. Cholewickiej, urządza jutro, t. j. w niedzielę 25 b. m., w sali Koncertowej (ul. Dzielna nr. 18) — koncert, całkowity program, którego zostanie wykonany przez dzieci i uczącą się młodzież. Na popisy złożą się: orkiestra, gra na skrzypcach i fortepianie, deklamacja i odtańczony przez dzieci w kostiumach krakowiak. Wystąpi również zespół mandolinistów i mandolinistów.

Początek koncertu o godz. 3 po południu. Cena biletów, dla dorosłych — 25 kop., dla dzieci i młodzieży — 15 kop. Garderoba (nieobowiązkowa) 5 kop.

— (t) **Koncert popularny „Liry“.** Jutro t. j. 25 b. m. o godz. 4 po poł. w lokalu własnym ul. Widzewska nr. 73 rzemieślnicze towarzystwo śpiewacze „Lira“ urządza koncert o bardzo urozmaiconym programie, na który złożą się popisy: chóry koła pracowników D. Z. F. Ł. pod dyr. p. Szczepańskiego, mandolinistów pod dyr. p. Goebła, występy prof. Powiadowskiego (fortepian) panny Kowalskiej (śpiew) i p. Prązmowskiego (skrzypce). Wieczór zakończy jednoaktowa komedia p. t. „Jeden z nas musi się ożenić“.

— (r) **Czytanki dla dzieci.** Towarzystwo „Wiedza“ urządza w nadchodzącą niedzielę dnia 25 lutego r. b. następujące czytanki dla dzieci o godzinie 2 i pół po południu: 1) W sali

Geyera (Piotrkowska 289), Mały Chińczyk“; 2) w sali Poznańskiego (Ogrodowa 16), „Witczka Kazimierza“.

Wejście na czytankę 2 kop.

— (t) **Odczyt E. Sokółowskiego.** Dziś i jutro, 24 i 25 b. w sali Tow. Krzewienia Oświaty (Mikołajewska 11) p. E. Sokółowski wygłosi swój wielce zajmujący odczyt pod tyt. „Praca“.

Entuzjastyczne przyjęcie, jakie zawsze Łódź okazywała szanownemu prelegentowi zapewni mu i tym razem po brzegi zapelnioną salę.

— (t) **Bal Jódz. Tow. Dobr. „Pomoc“.** Łódz. żyd. Tow. dobr. „Pomoc“ urządza jutro dn. 24 b. m. bal w koncertowej sali Tow. śpiewacze (Piotrkowska 243).

— (a) **Przedstawienie na korzyść Stow. „Linas Nacholim“.** Stowarzyszenie „Linas Nacholim“ urządza w dniach 4, 5, 6 i 7 marca przedstawienie w kinematografie „The bio Express“ przy ulicy Zielonej nr. 2, w celu zasilenia kasy tej dobroczynnej instytucji.

— (t) **Zabawa w Stow. odlewników.** Zabawa na rzecz inwaidów Stowarzyszenia odlewników (17 lutego) pod względem korzyści materialnych powiodła się znakomicie, ponieważ wpłynęło do kasy inwaidów 260 rubli.

Zarząd Stowarzyszenia odlewników składa serdeczne Bóg zapłać wszystkim członkom, a także i wprowadzonym gościom z rodzinami za tak liczne przybycie, — przepraszając jednocześnie najmocniej za wszystkie niewygody, których z powodu szczupłego lokalu trudno uniknąć.

Zarząd składa również gorące podziękowanie całemu komitetowi, a szczególnie Paniom, które brały czynny udział w pracy.

— (t) **„Karpaccy górale“.** W nadchodzący poniedziałek d. 26 b. m. grono amatorów wystawia własnymi siłami na scenie teatru Popularnego sztukę ludową ze śpiewami i tańcami „Nad Czeremoszem czyli karpaccy górale“. Dochód z widowiska przeznaczony jest na ubranka dla ubogiej dziatwy, wobec czego szlachetny cel poprą zapewne jaknajszersze masy.

— (t) **Teatr „Casino“** Staranna, zawsze o estetyczny i ciekawy program dbająca dyrekcja teatru kinematograficznego „Casino“ pozyskała na nowy program (od dziś do poniedziałku włącznie) najbardziej sensacyjny i najwspanialszy obraz, jaki od czasu istnienia sztuki kinematograficznej stworzono.

Zdumiewający siłą i ekspresją dramat w 2-ach aktach nosi tytuł „Okret śmierci“ i przedstawia w najrealistyczniejszych wstrząsających szczegółach zatonięcie wielkiego okrętu wraz z setkami pasażerów.

Wykonanie obrazu i przewyżczenie szalonych trudności technicznych wzbudza podziw powszechny.

— (e) **Statystyka szpitalna.** W szpitalu św. Krzyża znajduje się obecnie 58 mężczyzn i 43 kobiet razem 101 osób.

W szpitalu św. Aleksandra znajduje się 56 mężczyzn i kobiet 38, razem 94 osoby.

W szpitalu im. Poznańskich 56 mężczyzn i 57 kobiet, razem 113 osób; w szpitalu Geyera 18 mężczyzn i 13 kobiet, razem 31 osób. Zmarli w szpitalach 1 mężczyzna i 1 kobieta.

— (e) **Statystyka więzienna.** W więzieniu przy ulicy Miłsza znajduje się 113 mężczyzn i 56 kobiet, razem 171 osób; w więzieniu przy ulicy Długiej 345 mężczyzn.

— (h) **Za korzystanie z pracy nieletnich.** W swoim czasie zrobiony został protokół na zarządzającego jedną z tutejszych fabryk, Szymona Barchasza, za przyjęcie do fabryki trzech nieletnich chłopców bez wiedzy inspekcji fabrycznej.

Sprawę skierowano do sądu i sędzia pokoju 2-go rewiru skazał Barchasza na 3 tygodnie bezwzględnej aresztu. Od wyroku tego skazany odwołał się do zjazdu sędziów pokoju, który wyrok pierwszy instancji zawierdził.

WYPADKI W ŁODZI

— (h) **Pseudo-agenci.** Od dłuższego czasu w różnych punktach

miasta operowało trzech rzeźmieszków, którzy, podając się za agentów tajnej policji, rewidowali przechodniów, zabierali im pieniądze, a następnie ich uwalniali.

Pseudo-agentów owych aresztowano w mieszkaniach przy ul. Zielonej i Ludwika. Przy rewizji znaleziono tam obfitą korespondencję, różne papiery i narzędzia złodziejskie.

Aresztowanych odprowadzono do cyrkułu, w celu ustalenia ich osobistości.

— (e) **Niesumienna służąca.** Zamieszkała przy ulicy Południowej nr. 28, Franciszek Glugel zawiadomił wydział śledczy, iż służąca jego Stefania Chmielewska skradła srebrny kubek i różne rzeczy wartości 28 rub.

Niesumienną służącą aresztowała policja.

— (e) **Napad.** Onegdaj o godzinie 2 w nocy na powracającego do domu Naftala Gutermana przy ulicy DREWnowskiej około nr. 19 napadli jacyś złoczyńcy, którzy zadali mu kilka ciosów nożem poczem zbiegli.

— (e) **Nieuuczulony furman.** Gurman Lebus Cynigster, otrzymawszy od Berka Sniwkarka (Widzewska 48) 7 kawalców towaru dla odwiezienia na ulicę Średnią nr. 40 skradł po drodze jedną sztukę towaru wartości 150 r.

O powyższym poszkodowaniu zawiadomił wydział śledczy.

— (p) **Przejechanie.** Na rogu Częstochowskiej i Przedzalaniej nieostrożny woźnica najechał na siedmiolletniego syna mularza, Macieja Brodzkiego. Chłopiec odniósł okaleczenie obu nóg.

— (p) **Samobójstwo.** Przy ulicy Starozarzewskiej nr. 41 napiła się w celu samobójczym amoniaku robotnica, pozostająca bez zajęcia Marjanna Stefańska lat 34.

Wezwany lekarz Pogotowia, po udzieleniu pierwszej pomocy, odwiózł desperatkę w stanie groźnym do szpitala Aleksandra.

— (p) **Między buforami.** Na stacji towarowej kolei fabryczno-łódzkiej (Widzewska 52) dostał się przez własną nieostrożność między bufory manewrującego pociągu robotnik Josek Riterman lat 41 i uległ złamaniu dwóch żeber.

— (e) **Kradzieże.** Wydział śledczy został zawiadomiony o następujących kradzieżach:

Ze sklepu Izaaka Birnbauma (Nowomiejska 31) za pomocą podrobionego klucza skradziono towaru, na sumę 200 rb.

— Z szopy Michała Błaszką (Sporna 16) skradziono 2 krowy wartości 152 rb.

— Z mieszkania Majera Kotka (Rybna 14) skradziono rzeczy wartości 176 rb.

— Z mieszkania Frajdy Rozensztajn (Aleksandrowska 37) skradziono bieliznę wartości 11 rb.

— Ze składu „firmy“ Elingon i Droznes (Piotrkowska 86) skradziono chustek na sumę 250 rb.

— (e) **Pomysłowa prostytutka.** Onegdaj o 2 po południu Ernest Szmidt, spotkawszy prostytutkę Rozalję Majewską, zaprosił ją do piwiarni przy ulicy Wschodniej nr. 30 na piwo.

Podczas poczęstunku Majewska, uspiwszy czujność Sz., wyciągnęła mu z kieszeni kamizelki zegarek wraz z dewiską, lecz S. w porę to spostrzegł.

M. aresztowano i odprowadzono do cyrkułu.

— (z) **Pożar.** Dziś o godzinie 12 i pół w nocy, w fabryce Maja przy ulicy Senatorskiej pod nr. 28 od przewodnika elektrycznego wynikł pożar w oddziale przedalni, dzierżawionej przez Maurycego Kohna.

Na ratunek pospieszyły II i IV oddziały straży ochotniczej i pracowały do godziny 2 i pół po północy. Spaliło się kilka maszyn gremplarskich, a znaczna część towaru uległa poprzepalaniu lub zalaniu wodą.

Straty wynoszą około 10 tysięcy rubli

— (n) **Pożar na Widzewskiej.** Dziś o godzinie 3 po północy, w posesji fabrycznej pod nr. 119 przy ulicy Widzewskiej, należącej do Izaaka Wojdystawskiego, wynikł pożar w szopie drewnianej, napełnionej belami bawełny.

Pomimo ratunku, który trwał z górą 2 godziny, szopa spłonęła ze znaczną częścią towaru.

Straty wynoszą kilka tysięcy rubli. Przy pożarze czynne były II, III i IV oddziały straży ochotniczej i straż miejska.

Ze sceny i estrady.

Teatr Popularny.

Z kancelarii teatru komunikują nam co następuje:

Dziś w sobotę po poł. po cenach najniższych „12 żon Jafeta“, wodewil w 3 akt. ze śpiewami; wieczorem o 8.15, po raz pierwszy „Obłężenie Warszawy“, sztuka historyczna W. Balcikowskiego w 5 akt.

Główne postacie odtworzą: Kułkowski (Naczelnik z pod Racławic), Rydzewski (król Stanisław Poniatowski) Orłowski (ks. Józef Topolski (Zajączek) dalej: Różańska, Pancewiczowa, Jasieńska, Kotewski, Noriski, Wojnarowski i inni.

Nowe kostjomy i dekoracje. „Uczeń szatana“ sztuka w 6 odsł. B. Shawa; wieczorem o 8.15 po raz drugi „Obłężenie Warszawy“.

Występy Michaliny Łaskiej

Ulubienica publiczności warszawskiej i najlepsza przedstawicielka lekkiej komedji p. Michalina Łaska, po laurach zbieranych obficie w własnym teatrze w Warszawie przedsięwzięta wycieczką artystyczną po kraju w otoczeniu własnej trupy złożonej z wybitnych artystów farsowych.

Między innymi p. Łaska zawiła również do Łodzi na niedzielę i poniedziałek dn. 3 i 4 marca. Wystawione będą trzy perelki lekkiego repertuaru: „Dama od Maksyma“, „Lulu“ i „Niebieska myszka“ z najlepszą przedstawicielką trzech ról tytułowych p. Łaską na czele.

Z Muzyki.

Urządzony przez warsz. Filharmonję onegdajszy koncert małego Chejfecca i pianistki Gizeli Springer, sprowadził, jak się należało spodziewać, tłumy publiczności, chcącej jeszcze raz usłyszeć to wyjątkowo uzdolnione dziecko. Potwierdzając to, co o nim niedawno na tem miejscu powiedziałem, mogę tylko uzupełnić mój krytyczny pogląd, zdumieniem, z jaką sprawnością, techniczmem wykończeniem, rytmiką, a co najważniejsze, z jaką muzykalnością odwarza mały Chejfec utwory różnych stylów i charakterów.

Takie „Rondo capriccioso“ Saint-Saensa, było grane ze skończonym artystyzmem, jak również prześlicznie odśpiewany i frazowany „Nocturn“ Chopina. Karkołomne warjacje Paganiniego, wykonane były z nieskazitelną techniką i brawurą, — olbrzymi, zdumiewający talent!

Sprawozdanie moje o grze małego Chejfecca, chciałbym zakończyć kilku uwagami pod adresem najbliższych koleowników tego genialnego dziecka. Pamiętam, przed ćwierć wiekiem, epokę, obfitującą w tak zwane „cudowne dzieci“ — byli to: d'Angromont (genialny skrzypek), Huberman, pianisci: Hegner, Kaulek Koczański, Hoffman, z późniejszych nieco: Szalit, Horszowski i dzieściak jeszcze innych. I coż się z nimi stało? Oto, większość z nich zabiła jak meteor i zgasła bezpowrotnie. Genialny d'Augremont, wyzyskany niemiłosiernie przez impresarja, który na nim zrobił kolosalny majątek, zmarł w 15 roku życia na suchoty i w nędzy, innych, jeżeli nie taki los spotkał, to, wyczerpawszy przedczesnem koncertowaniem siły i energję, nie mając czasu na poważne studia, pozostali skartowaciami artystami, którzy już dziś nikt słuchać nie chce.

Ocalał z tej plejady jeden Hoffman, wyrwany z rąk impresarja ręką szlachetnego amerykańnika i Huberman, który był genialnym i do dziś dnia nim pozostał; o innych świąt muzykalny nic nie wie.

dział młodzież krakowskich szkół średnich z dyrektorami i profesorami na czele. Niektóre zakłady przybyły na nabożeństwo z orkiestrami uczniowskimi. Nabożeństwo odprawił ks. prof. dr. Korzonkiewicz, podczas mszy św. śpiewał chór studencki gimnazjum III pod batutą p. M. Swierzyńskiego.

Po nabożeństwie udała się młodzież do swoich zakładów, aby wziąć udział w porankach ku czci Z. Krasieńskiego. W nabożeństwie wzięła także bardzo liczny udział krakowska publiczność; kościół N. P. Marji był przepelniony.

O godzinie pół do dziesiątej rano rozległ się głos Zygmunta, zwiastując nabożeństwo w katedrze na Wawelu. Świątynia na Zamku zaczęła się zapelniać przybywającymi gośćmi.

Przed wejściem do katedry przestrzegala porządku straż pożarna, przy wejściu do presbiterium pełnili straż honorową pp. Tad. Grabowski, Kazimierz Lubecki i Antoni Balicki. W ustawionych w środku presbiterium ławkach zajęła miejsce rodzina.

Między innymi przybyła Róża hr. Raczyńska, 1-o voto Krasieńska, synowa poety z prawnikami po córce Zofji, Janem i Władysławem Tyszkiewiczami, synami hr. Elżbiety z Krasieńskich Jarowej hr. Tyszkiewiczowej, córki Władysława Krasieńskiego i Róży z hr. Potockich hr. Krasieńskiej, dalej Michał i Franciszek Krasieński, Andrzejowa hr. Potocka z dziećmi, oraz szereg przedstawicieli polskich rodów arystokratycznych.

W stallach w presbiterium zajęli miejsca: prezydent m. dr. Leo z członkami Rady miejskiej, wiceprezes Akademii umiejętności dr. Zoll (senior), profesorowie uniwersytetu dr. Morawski, Janczewski, Morozewicz, ks. dr. Szaniatycki i dr. Krzyżanowski, delegat dr. Fedorowicz, dyrektor krakowskiego okręgu skarbowego dr. Pec, b. delegat dr. Laskowski, oraz członkowie krakowskiej kapituły katedralnej.

Nabożeństwo odprawił ks. biskup Nowak w asystencji licznych duchowieństwa. Podczas mszy św. odśpiewał akademicki pod batutą p. Bolesława Walek - Walewskiego kilka żałobnych pieśni. P. Mayer-Rożalska i L. Cieschanowski odśpiewali na dwa głosy pieśń M. Swierzyńskiego „O salutaris“.

W nabożeństwie w katedrze wawelskiej wzięła udział również liczna publiczność.

W wielkiej sali Starego Teatru odbyła się w południe o godzinie 11½ uroczysta Akademia. Honorowe miejsca zajęli: rodzina wieszczka, Henryk Sienkiewicz, ks. biskup Nowak, rektor dr. Szajnocha, dr. Zoll (senior), prezydent dr. Leo, wiceprezydenci dr. Szarski i Sare, delegat dr. Fedorowicz, prezydent sądu dr. Hausner, ks. prałat Wądołny, dr. Holynski w zastępstwie dyrektora d-ra Zborowskiego, profesorowie uniwersytetu Jagiellońskiego, reprezentanci szkół krakowskich, przedstawiciele prasy krakowskiej, lwowskiej i warszawskiej, oraz delegaci słowiańskich korporacji i towarzystw; wreszcie wzięła licznie udział w uroczystości zaproszona publiczność.

Estradę, na której umieszczono biust poety, udekorowano gustownie zielenią. O godzinie 12 wielka sala Starego Teatru zapelniała się szczerze przybyłymi gośćmi.

Program Akademii rozpoczęła orkiestra 13 p. p. odegraniem „Marsza żałobnego“ F. Chopina pod osobistą batutą kapelmistrza J. N. Hocka.

Po wyczerpaniu części muzycznej i deklamacyjnej, w której wzięli udział p. Antoni Lekrzycki, artystka p. Pieńkowska i prof. Ludwik wyszedł na estradę St. Tarnowski, ubrany w staropolski strój i wygłosił wśród uroczystej ciszy przemówienie o Zigmuncie Krasieńskim.

Uroczystość zakończyła się o godz. 1 i pół.

TELEGRAMY.

Tel. Ag. Pet. i pryw.

Balon pruski.

Kijów, 23 (2)—W pow. koniowskim na polach włociańskich spadł balon z 3 studentami uniwersytetu w Charlottenburgu, którzy wnieśli się w Grunwaldzie.

Młodzi podpalacze.

Odesa, 23 (2) — W sprawie 8 wychowalców instytutu poprawczego oskarżonych o podpalenie tego zakładu na ceiu ułatwienia sobie ucieczki skazano 6 na pozostawienie w zakładzie do pełnoletności, 2 na 6 miesięcy więzienia.

Pogrzeb.

Doksan (Czechy), 23-go lutego. W obecności Berchtolda, przyjaciół, znajomych i masy ludu odbyło się pochowanie zwłok Aehrenthala w grobowcu rodzinnym.

Socjaliści w sejmie.

Rudolfsztadt, 23-go lutego. W sejmie księstwa Szwarzburg-Rudolfsztadt na prezesa wybrano socjalistę Wintera, na wice-prezesa socjalistę Hartmana. Deputowani z partji burżuazyjnych oddali kartki czyste.

Interpelacja.

London, 23 lutego. — Na zapytanie o cel przybycia do Kanady agenta rosyjskiego głównego zarządu urzędzenia rolnego, Krysztowicza, Grey w izbie gmin odpowiedział, że o ile jest mu wiadomem to Krysztowicz przybył, żeby zawiązać z fabrykantami stosunki co do przywozu do Rosji maszyn rolniczych.

Cyrk utonął.

Budapeszt, 22 lutego. — Pomiedzy Zeblinem i Panczewem podczas przeprawy przez Dunaj cyrku wędrownego ze zwierzyńcem, skutkiem kry na rzece, przewrócił się trzy promy. Utonęło trzech ludzi i wszystkie zwierzęta.

Republika chińska.

Pekin, 23 lutego. Delegaci rządu nankińskiego spodziewani są w Pekinie 25 b. m., gdzie spodziewani są również delegaci z różnych prowincji dla rozstrzygnięcia sprawy co do rezydencji rządu tymczasowego. Istnieją dane, że stolica pozostanie Pekin.

Minister wojny Wansziczen otrzymał dymisję z powodu choroby, miejsce zaś jego zajął Duanczu, general-gubernator prowincji Chubej i Chunan.

Mukden, 23 lutego.—Daotaj otrzymał rozkaz od gubernatora girińskiego, żeby wypuścić na wolność wszystkich aresztowanych rewolucjonistów i w przyszłości ich nie aresztował.

Kuldża, 23 lutego.—W bitwie w pobliżu Szicho rewolucjoniści stracili 20 poległych i 60 ranionych, cesarscy ponieśli straty znacznie większe i ustąpili ku Szicho, pozostawiając na polu bitwy 4 działa.

Telegramy własne

„Nowego Kur. Łódzk.“

Nowe pismo.

Krakow, 24-go lutego. Wyszedł tu nr. 1 czasopisma „Sprawa robotnicza“ organu syndykalistów polskich, pod redakcją d-ra Aug. Wróblewskiego.

Ograniczenie świąt.

Wiedeń, 24 lutego.—W sejmie doino-austriackim poseł Silberer i tow. zgłosili wniosek nagły, występujący przeciw ograniczeniu świąt w Dolnej Austrii.

Ucieczka mordercy.

Kraków, 24 lutego.—Do policji krakowskiej nadszedł telegram, donoszący, że z Litiatyna koło Kozowy zbiegł 22 b. m. 26-letni Ignacy Więcfaw, po dokonaniu morderstwa.

Czteroprzymiotnikowe głosowanie.

Berlin, 24 lutego.—Niemiecka partja ludowa wniosła do Sejmu pruskiego wniosek o zaprowadzenie powszechnego, równego i tajnego prawa głosowania.

Choroba Clemenceau.

Paryż, 24 lutego.—Clemenceau poważnie zachorował. Stan jego budzi obawy.

Skrzynia z dynamitem.

Paryż, 24 lutego.—Z Douay donoszą, że koło Montigny znaleziono skrzynię z 600 nabojami dynamitowymi.

Przypuszczają, że podczas transportu koleją skrzynię tę skradziono z wagonu.

O prezydium parlamentarne.

Berlin, 24-go lutego. Zdaje się, że między centrum i konserwatystami a

narodowymi liberałami przyszła do skutku umowa w sprawie definitywnego wyboru prezydium. Na mocy tej umowy prezydentem parlamentu zostałby centrowiec, I wiceprezydentem narodowy liberał, drugim konserwatysta; Wolnomyślni i socjaliści byłiby wykluczeni z prezydium.

Zamachy szoferów.

Paryż, 24 lutego. Wczoraj wieczorem znaleziono materjały wybuchowe w dwóch samochodach, które wracały do garaży. Na ulicy wybuchła w samochodzie maszyna piekielna i ciężko wóz uszkodziła.

Paryż, 24 lutego. Policja przypuszcza, że szoferzy strajkujący wynajmują kursujące dorożki automobilowe na krótki czas, aby w nich zostawić bomby, które w ten sposób są skonstruowane, że po upływie pewnego czasu wywołują pożar dorożki.

Ponieważ wszystkie bomby są sporządzone według tego samego systemu, policja nie wątpi, że chodzi o zorganizowany spisek anarchistyczny.

Przed wielkim strajkiem.

London, 24 (2) — Rozpoczęły się konferencje między górnkami a właścicielami kopalni za pośrednictwem rządu. Konferencje te jednak dotąd nie doprowadziły do rezultatu. Dziś toczą się obrady w dalszym ciągu. We wczorajszej konferencji w ministerstwie spraw zagranicznych brało udział 60 delegatów ze wszystkich okręgów węglowych Anglii. W kołach parlamentarnych zapatrują się na bieg rokowań dość pesymistycznie.

Zdrowotność publiczna w roku 1909.

Rok 1909 nie był pomyślny pod względem sanitarnym: bo i chorób epidemicznych było więcej, niż w 2 poprzednich i śmiertelność również była spotegowana.

W Rosji europejskiej wynosiła 289 na 1,000 mieszkańców; na 80 milionów mieszkańców zmarło na ostre choroby zakaźne 461,025 osób. Wogóle wzmożła się ilość ostrych chorób zakaźnych w rodzaju tyfusu płamistego, dyfterytu, szkarlatyny, tyfusu brzuszego, koklusu, ospy i odry.

Ogólna liczba chorych, zarejestrowanych przez personel lekarski wynosiła 81,746,072 osób, z czego 66,3 procent leczyło się u lekarzy, 33,7 procent u fclcerów. Rzecz naturalna, że pominięte tu są masy chorych, składających obfity plon pieniężny u stóp znachorów zamawiaczy i t. p. szarlatanów.

Największy procent stanowiły (18,3%) choroby narządu trawiennego i zakaźne (18,1%).

Na 1,000 mieszkańców wypadła:

	od	do
ospy	9,2	— 72,6
odry	24,5	— 120,3
szkarlatyny	26,7	— 107,7
koklusu	34,2	— 83,6
influenzy	193,9	— 1287,9
dyfterytu	29,6	— 139,0
tyfusu brzusz.	32,8	— 121,7
tyfusu płam.	11,6	— 46,0
świerzby	275,4	— 1174,7
tyfusu powrot.	8,3	— 131,1
oysenterji	23,9	— 141,5
cholery azjat.	1,5	— 34,2
szkorbutu	2,7	— 32,7
zapalenia płuc	27,8	— 91,1
malariaj	221,9	— 1916,8
syfilisu	76,9	— 382,7
gruźlicy płuc	42,3	— 219,2
trachoma	54,2	— 194,7

Lekarzy było 19,866, fclcerów i fclczerek 24,793, akuszerok 13,089, farmaceutów, 14,415, dentystów 5,703.

72 procent lekarzy praktykowało po miastach, 28 proc. po wsiach i osadach tak, że w mieście wypadła 1 lekarz na 1,500 mieszkańców, na wsi — 1 na 7,800.

Szpitali było 7,503 z ogólną liczbą łózek 193,139, z czego wypadła na choroby ogólne 150,569 łózek, na umysłowe 36,827 i na położnicze 5,743.

We wszystkich szpitalach leczyło się

chorych 2,932,189, z których zmarło 162,104 (5,5 proc.).

W zakładach dla umysłowo chorych leczyło się 81,569, osób z śmiertelnością 9,4 proc., w położniczych 245,064 z śmiertelnością 0,4 proc.

Stacji Pasteura było 21, gdzie szczepień profilaktycznych dokonano 29,379 — zmarło 119 chorych.

Aptek było 4,538, lekarstw opłaconych wykazano 30,374,738, dochodem 26,330,841 rub.

Uczelni średnich i niższych było dentystycznych — 26, fclczerskich i fclczersko-akuszeryjnych — 66, akuszeryjnych — 66.

Ukończyło dentystykę 640 osób (86 mężczyzn i 554 kobiet) 2-ej kategorii 1517 (5... mężczyzn i 1048 kobiet), 3-ej kategorii 2715.

Towarzystw lekarskich naliczono 176 z 10,000 członków.

Instytutów szczepienia ospy — 51: dokonano wakcynacji 6,439,696, rewakcynacji 1,579,227. Pracownicy higienicznych do badań produktów spożywczych było 49, utrzymanie których wynosiło 120,000 rb.

Badano 50,000 a w 7,000 wypadkach wykazano zły gatunek lub falsyfikację produktów spożywczych.

Pociągnięto do odpowiedzialności sądowej za tego rodzaju manipulacje 18,000 osób.

Na 4,000 zakładów wód mineralnych oddano pod sąd 400 właścicieli za braki sanitarne.

Wydatki na lecznictwo wynosiły 100,190,000 rb., przeciętnie na mieszkańca 64 k. rocznie.

Wogóle zaś na 1 mieszkańca:

W Królestwie 31 kop., w gub. bez ziemstw 35 kop., na Kankazie 41 kop., na Syberji 61 kop., w ziemskich 81 k. Sekcji dokonano 48,796.

Do pñnienia powinności wojskowej powołano 1,304,701 badano 717,553, zupełnie niezdolnych było 11,2 proc.

Oto krótki szkic, na zasadzie sprawozdania głównego inspekt. lekarskiego.

**ZAPOBIEGZ
CHOROBOM**

dzieci może każde matka,
krzepiąc organizm dziecka
racjonalnem odżywianiem.
Powagi medyczne
orzekły, że

**MACZKA MLECZNA
NESTLÉ'a**

wpływa zbawiennie na pomyślny rozwój organizmu dziecka.

**Gabinet dentystyczny
L. Sładkina**

ul. Krótka № 4.

Były asyst. instytutu dentystycznego
Nadwornego lekarza-dentysty Engla, w Berlinie
specjalista robót dentystycznych-technicznych **złote korony i mosty** (zęby sztuczne bez podniebienia), **plomby złote i porcelanowe**, wyrównywanie krzywo wyrosłych zębów i t. d.

Godziny przyjęć od 10 do 1 po poł. i od 4 do 8 wiecz. w niedziele i święta od 10 do 12 w poł.

**Doktor
Leon Szayerowicz**
wyjeżdża 1-go marca, wraca 1-go kwietnia.

O nowych wynalazkach.

Coraz rzadziej ukazuje się Tomasz Edison na szerszej arenie.

"Czarownik ten z "Oranżu" — jak Edison w Nowym Jorku nazywają — jest wogóle nieprzystępny tak wskutek nadzwyczajnej pracowitości, która mu dziennie około 18 godzin pochłania, jak i z powodu wzmagającej się głuchoty, dlatego więc wycofuje się on coraz bardziej od stosunków z ludźmi.

Dlatego też wzbudziły szczególne zajęcie obrady narodowego słowarzyszenia światła elektrycznego (National Electric Light Association), albowiem Edison wziął udział w jednym z jego posiedzeń i przy tej sposobności omówił tak swoje nowe akumulatory, jak też mówiące obrazy ruchome, którym obecnie nadzwyczajną przyszłość.

O nowym akumulatorze donoszono już oddawna w najrozmaitszy sposób, jednak niezawsze odpowiadający rzeczywistości, albowiem wynalazek ten już wyszedł ze stadium prób.

Rozchodzi się mianowicie o dwa rozmaite akumulatory, z których jeden

obmyślił dla poruszania kół miejskich, a drugi dla pojazdów jakiegokolwiek rodzaju.

Pierwszego z tych akumulatorów używa się obecnie na dwóch liniach nowojorskich kolei miejskich, z powodu udanych prób poprzednich w wielu miejscowościach.

Moje najnowsze przyrządy są istotnym ulepszeniem będącymi obecnie w użyciu. Stworzyłem mianowicie baterję, którą można nabić w trzech do czterech minutach i może być użyta na przestrzeni 50 do 60 mil.

Niedoskonałość mojej poprzedniej baterji polegała na tym, że zapełnienie jej zabierało zawiele czasu.

Po nabiciu jednego wozu mógł on być używany cały dzień, potem jednak trzeba było niemal całej nocy, aby baterję nabić ponownie dla użytku na dzień następny. Nowa moja baterja jest tak lekka i tak małej objętości, że można ją przenosić w torbie ręcznej, a porusza jakikolwiek wóz, dopóki nie zużyje się nagromadzona w nim siła.

Wartość tej baterji polega nadto na tem, że może być nabitą dowolnym zapasem elektryczności.

Skoro więc wóz jakiś wyczerpie swój zapas po odbyciu pewnej przestrzeni, natenczas może z którejkolwiek stacji, położonej wzdłuż drogi, w ciągu jednej minuty zabrać tyle baterji nabitych, ile potrzebuje.

Wypróbowałem ciężki akumulator na wozie rzeźnickim w Orange i przekonałem się, że koszty ruchu wynoszą 25 cent. przy użyciu dziennem na przestrzeni 17 mil. Nowy akumulator zaś jest przyrządem całkiem małym, a umieszcza się pod siedzeniem kierującego wozem.

Przy mówiących obrazach ruchomych trzeba jednak przewyżczyć jeszcze wiele trudności, zanim będzie je można uznać jako zupełnie wykończone pod względem handlowym.

W każdym razie wypróbuję się obecnie starannie w Bronx, na północ wysuniętej części Nowego Jorku, w teatrze, którego scena jest większa, jak Metropolitan Opera House.

Osobne towarzystwo, złożone z sześćdziesięciu aktorów, gra rozmaite sztuki, przeznaczone do odtworzenia i przy tej sposobności wypowiada równo-

ześnie swoje role do ogromnego mefagonu.

Osiągnięta w ten sposób wyrazistość przy odtwarzaniu jest zastanawiająca. Jeżeli się uda doprowadzić do zupełnej dokładności powtórzenie obrazów z odpowiadającymi im słowami, aby uzyskać równoczesność, o którą się stara Edison, natenczas nie będzie można uważać za zbyt wysokie nadzieje, jakie Edison przywiązuje do mówiących obrazów ruchomych.

Uwzględniwszy jakiego niebezpiecznego współzawodnika, ma do zwalczania teatr od kilku lat, a mianowicie kinoteatr, musimy mieć uzasadnioną obawę o przyszłość teatru, jeżeli obecne jego przedstawienia z jednej strony przez dodanie barw, a z drugiej przez mowę lub śpiew nabiorą większej wartości.

Edisonowi urządzili zgromadzenie zewsząd elektrotechnicy gorącą owacją.

W zdrowiu Edisona nastąpiło polepszenie. Głuchota jego nie jest tak znaczną, aby mu nie pozwalała brać udziału w rozprawie, prowadzonej głośnym donośnym lub w rozmowie.

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE

Wydawnictwa GEBETHNERA I WOLFFA

Dzieła MARJI KONOPNICKIEJ.

Drobiazgi z podróży teki	1.20
W ozdobnej oprawie.	1.60
Dym. — Nasza szkap. — Głupi Franek z ilustr. S. Sawiczewskiego, 1. — W ozdobnej oprawie.	1.40
Głosy ciszy. 1. — W ozdobnej oprawie.	1.40
Italia. 1. — W ozdobnej oprawie.	1.40
Jasełka. Muzyka Piotra Maszyńskiego. Wyd. ozdobione kolor. litogr. rysunku Jana Bukowskiego, w artyst. okł. kart.	2.—
Linje i dźwięki. 1. — W ozdobnej oprawie	1.40
Ludzie i rzeczy. Szkice i obrazki.	2.—
Moi znajomi.	1.50
Na normandzkim brzegu.	1.20
Nowe pieśni. 1.20 W ozdobnej oprawie.	1.60
Nowe latko. Poezje, z ilustracjami P. Stachewicza, w dużym formacie, w ozdobnej okładce kartonowej.	2.—
Pan Balcer w Brazylii. Wydanie nowe. W formacie biblioteczki ilustrowanej	2.—
W oprawie	2.60
W większym formacie, z piękną okładką kolorową, na papierze czerpanym.	3.50
W ozdobnej, stylowej oprawie	rb. 4.50 i 5.—
Poezje. Serja I, II, i IV	po 1.50
Poezje w nowym układzie: Nowe wydania.	
I. Fragmenty. 1. — W ozdobnej oprawie.	1.40
II. Helenica. 1. — W ozdobnej oprawie.	1.40
III. Pieśni i piosenki. 1. — W ozdobnej oprawie.	1.40
IV. Obrazki. 1. — W ozdobnej oprawie.	1.40
V. Z mojej księgi. 1. — W ozdobnej oprawie.	1.40
VI. Przekłady. 1. — W ozdobnej oprawie.	1.40
Prometeusz i Syzyf.	—50
Trzy studja.	1.35
Wybór w poezji. Z portretem autorki.	1.—
W ozdobnej oprawie.	1.80
Z przeszłości.	—50

Do nabycia we wszystkich księgarniach

Zakład prawdziwego leczniczego

KEFIRU

K. SIGALNY

mieści się obecnie przy ulicy

Zawadzkiej № 21.

767-16-1

Z powodu nagłego pogorszenia się zdrowia OKULTYSTA

Chiromanta "HENRYK" wyjechał na 6 tygodni

MARKI POCZTOWE.

20,000 różnych, gwarantowanych prawdziwych Doskonały wybór marek wysyła na żądanie kolekcjonistom z rabatem 40—60% od wszystkich katalogów: A. Wejs, Wiedeń, Austria, 1, Adlegasse 8. Kupno i zamiana marek.

Zhiotymina

Aptekarz J. Humblet

Zatw. przez Urząd Lekarski Petersburski za № 6816.

Zalecany przez pp. Lekarzy z niezawodnym skutkiem jako środek znakomity w przypadkach chorób dróg oddechowych, jak: katar krtani, katar oskrzeli, katar płuć, koklusz, kaszel. Pobudza i aktywnie, wzmacnia organy trawienia, a temsamem przyczynia się do ogólnego polepszenia stanu chorego.

Sposób użycia przy każdym flak. Sprzedaż u wyłączn. przedstaw. na Ces. i Kr. Pol. S. M. Goldberga, Warszawa, Rymarska 6, oraz w aptekach i składach aptecznych

Szkoła tańców

przy ul. Wschodniej № 57.

Rozpoczynam w tych dniach nowy kurs i wyuczam w przeciągu miesiąca wszystkich starych i najnowszych tańców. Zapisy i informacje w kancelarii szkoły codziennie od godz. 7 do 11 wiecz. Uwaga: W niedziele, wtorki i czwartki odbywają się lekcje tańca w kółkach zamkniętych. W niedziele i święta tańce zbiorowe 2 razy dziennie od 2--6 pp. i od 8--11 w.

Z szacunkiem "Maurycy" Nauczyciel tańców Pr. Gimnazjum i Szkoły Aleksandryjskiej.

Starszy felczer

D. ŁOKSZYN

Widzewska 10. Telefon № 20-56 Akuratne wykonywanie wszelkich czynności felcerskich.

Codziennie szczepienie ospy ochronnej świeżą krowianką.

Dr. E. Szyldkret

Akuszerya i choroby kobiece.

Zachodnia 36 m. 7 także wejście z Piotrkowskiej 3 (Hotel Polski) Godz. przyj. 10^{1/2}—12 rano i 4^{1/2}—7 po

Dr. med. W. KOTZIN

ul. Piotrkowska 71. Choroby serca i płuc przyjmuje od 10—11. od 4—6 po poł. Telefon nr. 21-19. 2388 10 1

Dr. L. Klaczkin

Konstantynowska 11. Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych. Przyjmuje pod 8—1 rano i od 5—8 wiecz. dla pań od 4—5 po południu. 7113-0

Dr. P. Grossman

Choroby wewnętrzne i dzieci Piotrkowska Nr. 15 Telef. 21-33

Dr. Eugenja Kerer-Gerszuni

Choroby kobiece. Ulica Piotrkowska 121 przyjmuje od 3 do 6 po p. w niedzielę od godziny 9 do 12 rano. Telef. 18-00 r1128 0 0

Specjalista chorób włosów, skórnych (piegi i pryszcze na twarzy etc.) i wenerycznych (syphilis)

Dr. S. Sznitkind

ul. Średnia nr. 2.

Leczenie elektrycznością i masażem.

Przyjmuje od 8—2 po poł. i od 4 do 9 wiecz., dla dam od 4—5 po poł.

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, włosów, (kosmetyka) weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej. Leczenie syphilisu Salvarsanem "Ehrlich-Hata 606"

ulica POŁUDNIOWA № 2, Przyjmuje chorych od 8—1 rano i od 4—9 po poł., panie od 5—6 po poł. 8674 0 0

Dr. REJT

Średnia 5. Sp.: Choroby skórne, weneryczne, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem "ERLICH-HATA 606" wśród-żylnie. Leczenie elektrycznością (elektroizem) i masażem wibracyjnym. Dla pań osobna poczekalnia. Godziny przyj.: od 8—1 rano i od 4—9 wiecz. W niedziele i święta 9—2 po p.

Dr. med. Z. Golc

choroby skórne i wener. ul. Mikołajewska № 16 Telefonu № 2060. Godz. przyj.: od 9 do 12 od 4 do 7 i pół w., w Niedziele i święta od 9 do 12 i pół. r376 10

SPECJALISTA

Chorób skórnych, wenerycznych i niemocy płciowej

Dr. LEWKOWICZ

powrócił Przy syphilisie stosowanie prep. "606" Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym. Zachodnia № 38 od 9—1 i od 6—8 dla pań od 5—9 w niedziele od 9 do 3. r. 1109 1 0

Dr. Rabinowicz

CHOROBY GARDŁA, NOSA i USZU. 3. Zielona 3.

Dla dużej fabryki poszukuje się natychmiastowo

zdolnego majstra do motalni

Pensja dobra, Wiadomość w Redakcji.

Nowo utworzona szkoła tańców!!

Najlepiej mam zaszczyt zawiadomić Sz. P., że utworzyłem przy UL. PASAZ SZULCA № 2 obok Sali Angielskiej, w byłym lokalu Tow. "Dramatische Kunst" — **Nową pierwszorzędną szkołę tańców,** urządzonej z wielkim komfortem, podług ostatnich wymagań techniki i higieny, posiadającą efektowne elektryczne oświetlenie. Rozpoczynam nowy kurs tańców. Podejmuje się każdego, bez względu na zdolności w przeciągu 1 miesiąca wyuczyć wszystkich najnowszych i starych tańców. Zapisy przyjmuje się codziennie w mojej kancelarii od godz. 7 do 11 wieczorem. We wtorki są urządzone kolka zamknięte, do których może się jeszcze dołączyć kilka par.

Z szacunkiem **Henryk Hendrykowski.** dyplomowany nauczyciel tańców.

r1672-1-1. UWAGA. W niedziele i święta tańce zbiorowe 2 razy dziennie t. j. od 2 do 6 i od 7 do 12 wieczorem. Udzielam także lekcji w stowarzyszeniach i zakładach naukowych.

PROSIMY WYCIĄĆ!

PROSIMY WYCIĄĆ!
Aby porównać przy kupnie
prawdziwego kakao Van-Houtena.

OSTRZEŻENIE

DLA KONSUMENTÓW **KAKAO**
VAN HOUTENA.

TYLKO ZE WZGLĘDU NA SWÓJ BEZWARUNKOWO
NAJLEPSZY GATUNEK,
KAKAO STAREJ FIRMY VAN-HOUTEN ZDOBYŁO
WSZECHŚWIATOWY ROZGŁOS.

Tak ogromne powodzenie skłoniło pewne osoby
bez skrupułów do posługiwania się ludźmi, no-
szącymi takie same lub podobne nazwiska, ażeby
wprowadzić do handlu kakao w proszku w pu-
szkach blaszanych, opatrzonych etykietami podob-
nymi na ogół do etykiet prawdziwego Kakao
Van-Houtena, a to celem wprowadzenia w
błąd publiczności.

Dlatego też przy kupowaniu kakao zwracajcie
szczególną uwagę na firmę naszą

C.J. Van Houten & Zoon
Weesp-Hollande

i na zatwierdzoną przez departament markę
fabryczną

LUB

wszelkie zaś inne odrzucajcie jako fałszyfikaty.

PROSIMY WYCIĄĆ!

PROSIMY WYCIĄĆ!
Aby porównać przy kupnie
prawdziwego kakao Van-Houtena.

UWADZE CHORYCH!

Opinie wszelkich lekarzy zga-
dzają się na jedno, a miano-
widie, że choroba znana

Nierzączka (tryprem)

jako umiejscowiona, lecz się tylko przez energicznie działające szparycowanie
a zatem jeśli kto, to aby, na zawsze wyleczyć się z tej choroby, zaleca się
użycie szpary- **URETRYNEM**, który według świadectw i obserwacji, lekar-
eowania i Moskwoja skiej w klinikach jest istotnie pewnym środ-
kiem w walce z nierzączką tryprem, ostrą i chroniczną, oraz przy opla-
wach kobiecych. Do zupełnego wyleczenia potrzeba 2 do 4 flakonów. Cena
flakonu 1 rb, 50 kop. bez przesyłki ekspedycja za zaliczeniem, Skład Główny
Moskwa Baisza Jakimianka, w domu Lebediewa m. 15. Adres dla listów:
Moskwa W-ny J. Mozgowoj, Reprezentant na Rosję Południową, Dom Han-
dlowy „J. Hasławski”, Odesa, Puszkinska 11
Spiszędać we wszystkich aptekach i składach aptecznych w Moskwie w ma-
gazyne T-wa R. Kellera, i Spółki K. Ermansa, G. Brunsza Matejsena, W. K.
Ferrejna i w innych składach i aptekach, r277-0

Kursy Języków Nowożytnych

D-ra Kummera

Piotrkowska 79.

Karola 4.

podaje niniejszem do wiadomości P. T. Publiczności, iż oprócz oddzielnych lekcji,
które rozpocząć można każdego dnia, w miesiącach lutym i marcu r. b.
co tydzień rozpoczną się nowe

zbiorowe kursy

języków: **polskiego, rosyjskiego, niemieckiego, francuskiego**
i **angielskiego**, na które zapisać się można każdego czasu.

Nadto dnia 24-go lutego
1912 r. rozpoczną się

Kursy popularne

(niższy, średni —
i wyższy) jęz.

polskiego, rosyjskiego, niemieckiego, francuskiego i angielskiego.

Wykłady te odbywać się będą dwa razy tygodniowo w godzinach wieczornych.

Oplata

miesięczna wynosi rb. 4

półroczna „ 20.

Bliszych informacji udziela kancelarja Kursów w godz. od 10-1-ej w południe i od 8-10 wieczorem.

Woda kolońska

Odor-di-Femmina

A. Siu i S-ka

najprzyjemniejszy i najtrwalszy zapach.

Cena 1 rub.

Skład w Warszawie, Jerozolimska 23.

1188-3-1

Wydawnictwa GEBETHNERA I WOLFFA

Nowość! Nowość!

Aleksander Świętochowski

ŹRÓDŁA MORALNOŚCI

Cena rb. 2.

Książka ta uwzględnia cały dorobek literatury zagranicz-
nej o zagadnieniach moralnych i daje obraz teraźniejszego
stanu dochodzeń badaczy, uzupełniony samodzielnym po-
glądem autora. Historia nauki o źródłach moralności, po-
czątki związków społecznych i rodziny, rola kobiety w
grupach społecznych, instykty, uczucia moralne, wreszcie
zarys teorii moralności składają się na treść wysoce zaj-
mującą i pouczającą.

Tęgoż autora poprzednio wydane:

Utopje w rozwoju historycznym

Palącą kwestję przyszłego ustroju społecznego, tak rozna-
miętniającą umysły i wyobraźnię, dzieło to przedstawia w
jej rozwoju historycznym w szeregu ścisłych studjów o
znakomitych utopistach od Platona do Bellamy'ego, pisanych
w sposób naukowy i obiektywny, bez uprzedzenia i bez
bałwochwalstwa.

Cena rb. 2.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Dostać można we wszystkich aptekach. Oryginalne
pudełka opatrzone są różową banderolą z podpisem: *Dr. Bengue*

Światłolecznicy i Roentgenowski

INSTYTUT D-RA S. KANTORA,

Specjalisty chorób skórnych, włosów, wenerycznych i moczopłciowych
ulica Krótka № 4. Telefonu № 19-41. 172 0 0

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowym
(choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia
(świeżba, hemoroidy) elektrolity (radikalne usuwanie szpecących włosów),
masaż wibracyjny i pneumatyczny podług prof. Zabudowskiego (niemoc
płciowa), kaustyka, usuwanie brodawek, Endo i cystoskopia (oświetlanie
organów moczopłciowych), Elektryczne świetne kąpiele i gorące
powietrze. Leczenie syphilisu „Ehrlich-Hata 606”.

Przyjmuje od 8 — 2 od 8—9, dla pań od 5 — 6; osobna poczekalnia.

Casino

Od dziś soboty do poniedziałku 26 lutego
włącznie:
Najwspanialszy obraz od czasu
istnienia kinematografu.

Ostatni wyraz udoskonalenia w sztuce
kinematograficznej!

Okręt Śmierci

Tragedja w 2-ach aktach.
Obraz ten jest bezwarunkowo bez konkurencji pod względem techniki
i gry artystów.

Geny popularne.

Orkiestra Koncertowa „SEKSTETT”

Lyrk A. Devigné.

Dziś, 24-go Lutego 1912 r.

Przedstawienie sportowe. Bierze udział cała
trupa i nowi debiutanci.

4 KAROLI 4 pierwsi królewko-węgierscy
magnaci jeźdźcy

M-LLE LIZZI Woltyżerka

THE YKARR'S fruwające ludzie
pod kopuła cyrku

Dalszy ciąg

międzynarodowego **SCHAMPJONATU**

WALKI francuskiej

DZIS 4 WALKI

Walka roztrygająca

między dwoma szampjonami świata

van Berg — **G. RISSBACHER**

Holandja

Szampjon świata

Osipow — **Karpini**

Sybir

Włochy

A. H. Eggeberg — **Władysław ZBYSZKO**

Cyganlewiec

Student uniwersytetu Wiedeńskiego

2 Szampjoni Świata

STRENGE — **Weber**

Szampjon Europy

Niemcy

ANONS: W niedzielę 11 Lutego 1912 r. dane będą
2 świąteczne przedstawienia popołudniowe o godz.
3 wieczorowe o godz. 8 i pół.

Szczegóły w programach. Początek o g. 8 i pół w.

Nowość!!! tylko za rb. 2 kop. 90 **Nowość!!!**

Zegarek Imitacja złoto

Zegarek wykwintny z prawdziw. Szwajcarskiego złota
„imitacja złoto” nie odróżnia się niczem od prawdziwego
złota 56 próby bardzo płaski, nie o wiele grubszy od srebr-
nego rubla z pięknym grawerowaniem, Oprócz piękności ze-
garek ten jest najlepszej konstrukcji genueńskiej fabr. znanej
marki „PROPHETE” Iszy gat. Nakręcanie „REMONTOIR”
raz na 36 godzin, wyregulowany do jednej minuty z piśm.
poręczeniem na 6 lat. Cena zegarka smiał. Rb. 12 tylko
rb. 2 kop 90, dwa zegarki rb 5 kop 50 Takż sam zegarek
kryty z 3 ma kopertami również bardzo płaski rb 3 kop 85

Celem rozpowszechnia firmy dodaje się do każdego zegarka zupełnie bezpłatnie
1) DEWIZKĘ z szwajc. złota pojedynczą lub podwójną pane wyrobu 2)
BRELOK oryginalny 3) MUNDSZTUK (Cygarniczka) pięknego zaradniczego
wyrobu z ładnymi widokami i woreczek zamiszowy do zegarka Wysyłam za
załączeniem p. estowem i bez zadatku.

Adresować: Firma Handlowa SZ SZMULEWICZ. Warszawa, WALIGÓW Nr 5
Odz. 3.

Bez ryzyka Nie podobający się zegarek przyjmuje się z powrotem
i pieniądze zwraca się bez trudności

Za dobroć zegarków i sumienne wykonanie obstarunków posiada
mnóstwo dziękczynnych listów

P. S. Za przesyłkę i opako. deliosa się od jednego do 3-oh zegarków 45 k

Uwaga Zegarek damski wraz z kompletem stosownym do damski zegarka rb
3 kop 80, r1710—2—1

W najlepszej i najspokojniejszej części miasta Zittau położona
Pańska Willa

z pięknie urządzonego ogrodem, zawierająca 14 pokoiów, kuch-
nia, ze wszystkimi wygodami, kąpiel, dużymi stychowami i płw-
nicznymi pomieszczeniami i t. p. jest natychmiast do sprzedania
w cenie wartości. Blisze wiadomości udziela ARCHITEKT
HEINR. ZIEGER, ZITTAU, i. Sa. (Niemcy). 1804—0

Towarzystwa Akcyjno
Zakłady Przemysłowe
Banki i Fabryki

umieszczać mogą swe ogłoszenia o bilansach sprawo zdaniach
ogólnych zebraniach, szybko, najdokładniej i najtaniej przez

Międzynarodowe biuro ogłoszeń
ŁÓDŹ **WARSZAWA**
Piotrkowska № 48. Wierzbowa № 8.

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Pielęgnowania Chorych „Bykur Cholim”
niniejszym zawiadamia, że w poniedziałek d. 26 Lutego r. b. jako w rocznicę
śmierci

b. p. Rozalji Füehs

odbędzie się nabożeństwo żałobne w Synagodze przy Nowym Ryuku № 10
o godzinie 12 w poł., na które zaprasza się krewnych, przyjaciół i znajomych.

Na nadchodzące święta Wielkanocne

polecamy wielki wybór resztek oraz wysortowanych
towarów Tow.-Akc. M. Silberstejna po cenach bardzo umiarko-
wanych.
H. Spiro i S-ka
Piotrkowska 19, lewa oficyna I-sze wejście.

Teatr „URANIA”

PROGRAM od 16 do 1 Marca r. b.

Belle Marion
Śpiewaczka

Les Antonoff Trio
Oryginalne śpiewy i tańce

Diawal
Rosyjski humorysta. Prolongowany

Arzdorff duo
Jedna kobieta i męczyzna imitator
kobiet.

Niszczyciel szczurów
150 żywych szczurówi myszy na sce-
nie, 10 żywych kotów

Hübler Com
Gimnastyczny akt na drucie i welo-
cypedach.

Lili
7 letnia na świecie. Najmniejsza na
świecie tancerka i subretka.

The Steinrettys
Akrobaci parterowi.

Stamer duo
Wiedeński kontrastowy duet.

Mlle Amanda
&
M. r. Sidoni
Recital ekwilibryst.

Urania-sio

Pod weranda. Koncerty Rumuński
kapeli Kapel, Sterjan.

ZADANIE BEZWARUNKOWO
AMERYKAŃSKIEJ
OWSIANKI
HERCUL
HIPPOCRATO

W PUDEŁKACH.
TYLKO WÓWZAS OTRZYMAJĄCIE
NAJLEPSZĄ W ŚWIECIE
OWSIANKĘ.
Wysprzedaż się podrabiać
szkodliwych dla zdrowia!!!

WYKONANIE BEZWARUNKOWO
PROWIZORA
H. F. JURGENSA
BORO-TYMOLÓWNE MYDŁO

PRZECIWO POBOJENIU SIĘ OPALIZUJĄCE PIEDOM,
WĘGROB. PYSZCZYMI I ŻÓŁTYM PLANIOM.

PACHNĄCE MYDŁO TOALETOWE
NAJWYKSZEGO JAKIENKÓ

Ważność do 31 grudnia 1912 r.

Złoty metal. Łódź 1893 r.

Główny skład u S. F. Jurgensa
w Łódź.

ULUBIONE
MODNE PERFUMY
Divinia.

F. Wolf i Syn
Dostawcy Dworów w Karls-
ruhe, Berlinie i Wiedniu.
Sprzedaż we wszystkich lepszych skl.
antycznych i perfumerjach. r1505 8

Prośby Zestawiam prośby,
zażalenia, skargi a-
pelacje i t. p. do
Władz Sądowych i
Administracyjnych,
również paszporty zagraniczne.
M. Baum. Piotrkowska 31.

Prawdziwy
Przyjaciel KOBIEC
Krem Casim
WŁAŚNORÓŻCA
Sprzedano więcej
DWÓCH MILIONÓW SŁODKÓW
USUWA RĄDYKALNIE
PIĘCI. WIEGRY. PŁAMY. ZMARZSZKI
ORAZ INNE DEFEKTY TWARZY.
ZATW. PRZEC. DEPART. HANDL. I PRZEM.
24. 21. 9883.
ZADAC PODPISU
Casim

..Luna..
Dziś wspaniały program
Galerniki № 13 i 10
Wzruszający dramat w 2 ch
częściach w wykonaniu na lep-
szych artystów teatrów Krolew-
skich w Kopenhadze,
Dziennik Pathe — ostatnia
kronika
Prince podróżuje — komiozne
Nad program uroczystość 200
letniego jubileuszu urodzin Fry-
deryka Wielkiego w Potsdam
24 stycznia 1912 roku.

Obermüller
do nowopowstałego pszen-
no-żytniego mlyna paro-
wego w Warszawie potrzebny
ewentualnie od zaraz. — Wiado-
mość: Warszawa. Prosta
2830. 1805—1—1

PISARZ
S. Weintraub, Łódź, Południowa 6
Wyrabia do różnych instytucji rzado-
wych apelacje, prośby i t. p. — r1394310

Biały Tydzień!

Otwarcie Wystawy

w NIEDZIELĘ dnia 3 MARCA r. b.

W Niedzielę dnia 3 i 10 b. m. magazyn otwarty od 1-6 p. p.

Tow.
Akc.

„ZYRARDÓW“

PIOTRKOWSKA 87 — Telefon 24-26.

Przeciw Rzeżączce Najnowszy środek „Salo - Pichilin“

wynalazek aptekarza
B. Konhelma w Petersburgu,
działa szybko i radykalnie przez lek,
jest uważany za środek racjonalny

Działa również skutecznie w
przypadkach ostrych jako też i
chronicznych i w przeciągu krótkiego
czasu usuwa najpocząwszy
wydzieliny

Sposób użycia dołączony do każ-
dego pudełka. Prawdziwy tylko
w puszkach metalowych po rb. 1—
rb 1 kop 80

Do nabycia w aptece
R. PREISMANA, w Warszawie,
Freta № 16 telefon 40-63.
Wysyłam za załączeniem Przesył-
ka podług taryfy pocztowej
r613-0-1

Pożyczki

Adwokat Karol Sapiński

Szkolna Nr. 23. 5—9 wieczór

Przyjmuje i umieszcza na hi-
potekach sumy. Pożyczający wy-
nagrodzenia nie płaci. 1691-96-1

Inżynier R. Pucata

BUDOWNICZY

i technik ubezpieczeń.

Wykonuje wszelkie projekty plany
sporządza i szacunki budowlane i prowadzi
nadzór budowlany tak w Łodzi jako też
i w innych miejscowościach. Biuro w
Łodzi—Konstantynowska 47 w Warsza-
wie—Nowomiejska 9 1050-5-1

Ogłoszenia drobne.

A.A.A.A. Jest duży wy-
bór służby z do-
brymi świadectwami oraz boni-
lokal, i mamek. Kantor służby.
Ul. Piotrkowska № 27

A!A!A! Meble różne z 5-ciu
pokoiów, oraz drobne
rzeczy, obrazy sprzedam wyjeżd-
żając tanio. Główna 51 m. 3.
I piętro front. 1571-6-1

A.A. Meble, kredens, stół,
krzesła, otomana, zegar,
biurko, szafy do
ubrania, bielizniarka, garnitur sa-
lonowy, tremo, łóżka, lampy, róż-
ne drobiazgi. Sprzedam za bez-
cen, mieszkanie odn. mę. Naw-
rot 44 m. 3. 1572-6-1

A. Meble z czterech pokoiów
wyprzedam zaraz tanio wy-
jeżdżając: 2 garnitury salo-
nowe, tremo, stupy, obrazy, lam-
py, biureczko damskie, etażerkę,
kredens, stół, krzesła, otomane,
szafy do ubrania, łóżka, mate-
race, taśletę, umywalkę, szafki
nocne, bielizniarkę z lustrem, ze-
gar, ekran, biurko, fotel, bibliot-
tekę, drobiazgi, gramofon. Za-
wadzka 46-1. 1556-2-1

A. Meble z 4-ch pokoi, wyjeżd-
żając, rozprzedam jak naj-
taniej, aby zaraz, razem lub czę-
ściowo. Piotrkowska 192 m. 5.
1613-3-1

A. Meble z czterech pokoi roz-
zynie, bez blagi, bardzo tanio
razem lub częściowo; proszę się
przekonać. Zachodnia 29. m. 7 A.
1612-3-1

B. Bajecznie tanio wyprzedajemy
piękne towary na damskie
suknie.—Piotrkowska 128-13.

Bezwarunkowo 5 lat można
nosić garnitur ze „Skóry
Angielskiej” łokieć 50 kop. Piotrk-
owska 128-13. 1586-2-1

B. Berlin. Załatwiam sumiennie
wszelkie sprawy handlowe,
pośredniczę przy sprzedażach i
kupnachs, udzielam informacji i t. p.
po umiarkowanych cenach. Oferty:
Berlin, Postamt 66. Postla-
gerkarte 143. 1453-4-1

D. Dyplomowany nauczyciel tań-
ców. Antoni Klonowicz udzie-
la lekcji. Cmentarna 8 m. 1.

D. Dariał na gwiazdkę otrzyma
każdy do portretu ręcznie
na płótnie malowany obrazek
w specjalnej pracowni portretów
S. Borek. Piotrkowska 81.

D. Do sprzedania z powodu wy-
jazdu sklep spożywczy; wia-
domość Ul. Polna № 14 Koziny
1588-5-1

D. Dwaj stróże potrzebni: Jeden
obezbrany cołowiek z ogrod-
nictwem na Szkolną № 1, dru-
gi—na Długą 4. 1546-3-1

F. Fortepian w dobrym stanie do
sprzedania. Dzielna 31 m. 6

K. Kto chce mieć garnitur na 5 lat,
niech nabeździe „skórę an-
gielską”, łokieć 50 kop. Piotrk-
owska 128-13. 1519-2-1

L. Lokal obszerny, złożony z czte-
rech pokoi, przedpokojem
kuchni do wynajęcia od 1 kwiet-
nia. Wiadomość. Piotrkowska 209
m. 6. 1492-0-1

M. Maszyny dwie tanio sprzedam
Ul. Złota № 3 m. 47.
1572-7-1

M. Magiel mało używany do sprze-
dania niedrogo, z powodu
wyjazdu. Ulica Sokoła 9, Nowe
Chojny. 1607-3-1

M. Maszyny 2 Singera bębnekowe
prawie nowe i maszyna za
16 rb. Piotrkowska 103-5.
1580-10-1

P. Potrzebny technik budowlany
na godziny, i uczeń zaraz
płatny, pożądane obznajmienie
z szacunkami rządowymi. Oferty.
„Kurier Łódzki” G. 90.

P. Przyjmę dwóch przyzwoitych
panów na mieszkanie. Ul.
Konstantynowska 38 m. 58.
1605-3-1

P. Potrzebni muzykanci do orkie-
stry wojskowej na wyjazd.
Oferty „klarnet” „Nowy Kurjer
Łódzki”. 1603-2-1

S. Sklep kolonialny, 16 lat egz.
z powodu choroby sprzedam.
Dworska róg Kelma № 27. Ba-
łuty. 1563-3-1

S. Spalił się dowód na złożony
w Peteburskiem Towarzyst-
wie Ubezpieczeń depozyt w ilo-
ści rb. 40 na odnowienie polisy
№ 87134. H. Borg i ogłaszam że
takowy niema żadnej wartości,
wplacił H. Borek. 1575-3-1

T. Tanie do sprzedania różne me-
ble, łóżka z materacami, szaf-
kę, tremo, bielizniarkę i urządze-
nie kuchenne. Ul. Rozwadowska
27 m. 21. 1600-4-1

T. Tylko za 45 kop. funt sybe-
ryjskiego i ryskiego solone-
go masła, można dostać w mo-
im składzie serów i masła
Wschodnia 13. Ch. M. Wiener.
1608-3-1

Z. Zaginął paszport wydany z gmi-
ny Oględów pow. Stopnic-
kiego, gub. warszawskiej, na imię
Józefa Boronia. 1579-3-1

Z. Zaginął paszport wydany z gmi-
ny Oględów pow. Stopnic-
kiego, gub. warszawskiej, na imię
Józefa Nowickiej. 1607-3-1

Z. Zaginął paszport, wydany z gmi-
ny Kościelnica, pow. turc-
kiego, gub. kaliskiej, na imię
Stanisława Dąbrowskiego.
1578-3-1

Z. Zaginął paszport, wydany z gmi-
ny Oporów, pow. kutnow-
skiego, gub. warszawskiej, na
imię Julianny Pielzak.

Z. Zaginął paszport, wydany z ma-
gistratu m. Łodzi, na imię
Heleny Kowalewskiej. 1593-3-1

Z. Zaginął paszport, wydany z gmi-
ny Wodzirady, pow. łaskiego,
gub. piotrkowskiej, na imię Wła-
dysławy Paczkowskiej. 1609-3-1

Z. Zaginął paszport wydany w gm.
Kleszczew, gub. piotrkowskiej,
na imię Szlama Icek Nachtigal.
1606-3-1

Z. Zaginęła karta od paszportu,
wydana z fabryki Müllera i
Seidela, na imię Stanisława Śmie-
chowicza. 1604-1-1

Z. Zaginęła karta od paszportu,
wydana z fabryki Poznańskie-
go, na imię Szczepana Musiało-
wicza. 1602-1-1

Z. Zaginął paszport, wydany z gmi-
ny Zyrardów, gub. warszaw-
skiej, na imię Franciszka Petasza.
1601-3-1

Z. Zaginął paszport wydany z ma-
gistratu Leśmierz, pow. łę-
czyckiego, gub. kaliskiej, na imię
Jadwigi Zawierucha. 1616-3-1

P. Papier gazetowy na pudy i
funty do sprzedania. Wia-
domość w kantorze „Kurjera”
Zachodnia 37.